

Jau Važiuoja Lietuvon Amerikiečiai

Kovo mėn. pradžioje švedų Amerikos linija jau atvažiuoja į senąją tėvynę Lietuvą...

Į SSSR Išvažiuo Didelė Lietuvos Delegacija

Paskutiniuoju metu tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos vis labiau plečiami ekonominiai santykiai...

Dar labiau SSSR ir Lietuvos ekonominius santykius išplėsti bei sustiprinti, kovo 14 d. į Maskvą išvažiuo didelė Lietuvos delegacija...

Vokiečiai Kontroliuoja Švedų Karo Gamybą

Stockholm (Švedijoje). — Čia patirta, kad karo gamyba veiktis svertišaliai rankose...

Subankrutino Miestas

Rowlins Miestas Vajomingo valstijoje Parduotas iš Varžytinių už \$1,775,000 dolerių.

Iš varžytinių parduotas Parko miestas su visais savo namais, puikiu viešbutiu, viešaisiais namais ir grįstomis gatvėmis.

Parko miestas yra pririjose, už septynių mylių nuo Roulinso, ir beveik visas pastatytas ispanų stiliuje.

Ivairios Žinios

— Š. m. vasario mėn. Lietuvos prekyba su užsieniais davė puštrečio milijono litų pelno.

PABALTIO VALSTYBĖS PRITARIA RYTŲ SAUGUMO PAKTUI

Kaip žinia, vasario pradžioje Londone prancūzų ir anglų ministrai svarstė visos Europos saugumo klausimus.

Į šias prancūzų — anglų padarytas išvadas pirmiausiai atsiliepė vokiečiai ir lenkai.

No. 14-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 6-tą BALANDŽIO (APRIL) 1935 M. Kaina 5 Centai VOL. XVII

Lietuva Pasiryžus Atsipalaidot Klaipėdos Krašte nuo Jos Laisvę Varžančių Pančių

Londonas, bal. 2. — Iš Rygos atėjo žinios, kad Lietuva, pasitikint Prancūzijos ir Sovietų Rusijos parama yra pasiryžus atsipalaidot nuo pančių, kurie jos rankas varža del ramybės palaikymo Klaipėdos krašte.

Nors Klaipėdos kraštas yra Lietuvos kraštu, tačiau jam yra suteikta savivaldyba, kurią išnaudoja Lietuvos priešai...

Gerb. Svečias R. Skipitis Atvažiuo Iš Lietuvos

New Yorkas, bal. 3. — Laivu Olympic Cunard-White Star linija atvyko gerb. svečias R. Skipitis iš Lietuvos.

Gerb. Skipitis buvo užklaustas įvairiais Klaipėdos krašto klausimais ir apie ten gresiantį pavojų iš nacių pusės.

Abisinijos Kariuomenė Gabenama Rubežiaus Link

Addis Ababa, Abisinijoje, bal. 3. — Iš pasitikėtinų šaltinių sužinota, kad Abisinijos kariuomenė gabenama rubežiaus link...

Italija skelbia, kad ji jau turi 75,000 nugabentos kariuomenės į Abisinijos pasienį.

Ivairios Žinios

bi tos valstybės nenori, kad Rytų paktas būtų sudarytas. Jos mano, kad dabar geriau turėti laisvas rankas ir varyti savo groboniška politika.

Bet už tai Lietuva, Latvija ir Estija yra patenkintos prancūzų — anglų pasitarimu išvada

Lietuvos Kariuomenė Klaipėdos Krašto Sargyboje Prieš Nacių Pasikėsinimą Jį Pagrobt

(International News Photo — Iš "Worcester Telegram" perspaudus)

Kuomet Lietuvos teismas iš 126 teisiųjų hitlerininkų už vykdomą Klaipėdos krašte perversmą 4-rius jų nubaudė sušaudymui...

LIETUVA RENGIA PROTESTĄ PRIEŠ VOKIEČIUS

Kaunas, bal. 3. — Iš autoritetų šaltinių sužinota, kad Lietuvos vyriausybė turi pagaminti protestą prieš vokiečių demonstracijas...

Kaunas, bal. 3. — Karo teismas, kuris kovo 26-tą nuteisė 91 nacį kalėjimui ir keturiems iš jų nuskyrė mirties bausmę...

Lietuva Išleido 119 Puslapių Brošiūrą Del Išaiškinimo Klaipėdos Nacių Bylos Nuosprendžiu

Kaunas, bal. 3. — Karo teismas, kuris kovo 26-tą nuteisė 91 nacį kalėjimui ir keturiems iš jų nuskyrė mirties bausmę...

Ivairios Žinios

— Kovo 15 d. pradėjo eiti pareigas naujas draugijos užsien. lietuviams remti reikalų vedėjas Jonas Vilkaitis.

GAMINA PLANUS DEL EUROPOS TAIKOS PALAIKIMO

Londonas, bal. 3. — Anglų taikos misijos diplomatas kap. Eden atklankė Maskvą kur tarėsi su Sovietų oficialiais...

Varšuvoje kap. Eden turėjo pasitarimą su jų užrubežio reikalų ministru Beku ir maršalu Juozu Pilsudskiu.

Koriko Protestas

Varšuva, bal. 1. — Vienas iš misteriškų lenkų korikų, ponas Brant, nusiskundė valdžiai, kad jis gauna mažiausią algą...

Austrija Ginkluojasi

Vienna, Austrijoje — Austrija, kuri pralaimėjo Pasauliniame kare ir buvo padalinta, nutarė iš naujo atsigrąžinti ir vietovėje buvusio 30,000 kareivių skaičiaus padvigubinti...

Rengiasi Vykty Stresą, Italijon

Balandžio 11-tą dieną įvyksta Stresoje trijų valstybių konferencija, kurioje dalyvaus Anglijos, Prancūzijos ir Italijos diplomatai...

Anglija Persigando Vokiečių Oro Laivyno

Londonas. — Užrubežinių reikalų sekretorius Sir John Simons Atstovų Bute prisipažino kad Berlyno konferencijoje jo su Hitleriu, Hitleris jam pasakė, kad šiandien Vokietija turi lygų su Anglija oro laivyną...

Sovietų (Rusija) turi ... 2,500 Prancūzija ... 2,167 Vokietija (neaiškiai) ... 2,000 Italija ... 1,507 Anglija ... 848

R. SKIPITIS, D. U. L. R. PIRMININKAS, TIKRAI BALANDŽIO 2-TRĄ DIENĄ ATVYKSTA AMERIKON

Š. m. kovo 27 d. Lietuvos Gen. Konsulas gavo tokią telegramą iš Paryžiaus:

"Sėdu laivan Olympic. Skipitis". Pasiteiravus, sužinota, kad "Olympic" atplauks į New York'ą (prieplaukos adresas Pier 54, foot of West 14th St., North River) balandžio 2 d.

Todėl pirmiau spaudoje paskelbtas p. Skipičio kelionės planas šiuomi patvirtinamas. Dabar yra galimybė netgi smulkesnį kelionės plano projektą po rytines valstybes pateikti. Štai jis:

- GERB. R. SKIPITIS LANKYSIS:
- I. NEW YORK CITY IR NEW JERSEY — iki balandžio 7 d.
- II. CONNECTICUT IR RHODE ISLAND — balandžio 8 d. Bridgeport, bal. 9 d. New Haven, bal. 10 d. Waterbury, bal. 11 d. New Britain, bal. 12 d. Hartford, bal. 13 d. Thompson ir Providence.
- III. MASSACHUSETTS — bal. 14 d. So Boston, 15 d. Cambridge, 16 d. Norwood, 17 d. Brockton, 18 d. Lowell, 19 d. Lawrence, 20 iki 22 dd. Worcester.
- IV. NEW YORK'O VALSTYBĖJE — bal. 23 d. Albany ir Schenectady, 24 d. Amsterdam, 25 d. Utica ir Syracuse, 26 d. Rochester, ir Niagara Falls.
- V. DETROIT, MICH. — balandžio 28 d.
- VI. CHICAGO, ILL. — gegužės 3 d. ar gal kiek ankščiau.

N. B. — Ten kur masiniai mitingai negalimi, tegul visų vietos draugijų valdybos sudaro susirinkimą; jei kuri diena pasirodytų visiškai negalima, tai geistina išanksto duoti žinią New York'e. Beabejo, kaimyninės kolonijos gali pasikeisti datomis, jei yra reikalo.

Gerb. Skipitis atsiveža naujų žinių iš Lietuvos. New York'o Lietuvių Kongresui Remti K-tas

Gardner, Mass.

Šiais laikais musiškiečiai labai pradėjo darbuotis prakilnesniam užsimatavime, kuriame įvairių pakraipų asmenis susigrupuoja ir dirba savo tautai kultūriškai darbu. Mat, užimanė pasistatyti didelę svetainę ant savo "kempės". Lig šių metų tikrai buvo, pora budelių stukojo, kuriuos pridarydavo tiek ir tiek keblumų mūsų veikėjams. Nors ir vasaros metas, bet oras daug žalos savo elementariškai persimainymais, o nešūrinę po pastoge daugiau vietos, reikia abelnai visiems nukentėti.

Štai ir nutarimas Lietuvių Bendrovės šerininukų pastatyt didelę svetainę, kad veikimą būtų galima tęsti patogesnėmis sąlygomis ir susirinti su didesniu veikimu, paskleidžiant apsigarsinimus net ir tarpe svetimtaučių. Juk vasaros veikimui atsidarytų labai didelė dirva: piknikai, teatrai, šokiai ir pasi-maudymai, ba kampė randasi prie gražaus ežero, labai patogiai prieinama, nes šalymais vieškelis eina.

Šerų pardavimui yra išrinktas komitetas iš šešių narių, jų darbas yra apankyti kiekvieno lietuvių gyvenimo butą ir parduoti kuo daugiausia šerų, kurių kaina yra tikrai dvidešimt penki doleriai.

Bendrovės šokiai įvyk 27-tą dieną balandžio, Lietuvių klubo salėje.

Gardnerio korespondentams grėšia labai "didelis pavojus". Jeigu vienas ką-nors į laikraštį

parašys, tai žiūrėk jau kitam laikraštyje yra pirmutiniams atsakymas: ieškojimas teisybės arba išdėstymas kas yra bloga ir kas yra gera. Nors aš kriti-komis labai netikiu išsyrus žinias, kurias gali parašyti bile kas. Na kritikomis reika-linga labiau apsitašiusio rašėjo. Na tai broliukai, drauge-liai, ponai ir ponaičiai, visus kviečiu į kritiką. Juo jus daugiau parašysite korespondencijų tuo skaitytojai daugiau žinos apie bendrovės veikimą, bei visą šios kolonijos veikimą, stovj.

Dzūkėlis

Philadelphia, Pa.

LIETUVIS PATS SAVE NUSI-SOVĖ

Kovo 28-tą dieną 8-tą valandą vakare Juozas Švedas, lietuvis, pats save nusišovė. Lietuvis, 51 metų amžiaus, gyvenęs po no. 3501 Wharton gatvės. Patzudystė, kiek žinoma, nesutikimas šeimininiame gyvenime su moteria, biznis (saliuno) nesiseki-mas ir nesveikata. Žmogus sirgo ir lankė ligonbutį. Neteko turto, (prarado keleta savo namų). Prie to irgi prisidėjo ir per didelis vartojimas alkoholi-nių gėrimų. Su moteria jau ne-gyveno kruvon. Sakoma, kad tos visos bėdos privedė prie patzudystės ir netekimo turto.

Paskutinę valandą jis atvažiavo pas savo moterį, kuri gyveno atskirai prie 2-ros ir Morris gatvės, bet a.a. Juozo neįsileido vidun; moteris švedienė buk tai supratus, todėl pabijojo įsileis-

ti jį. Kaip tik tame momente Juozas paleido du šuviu į galvą iš revolverio ir ant vietos krito negyvas.

Vėlonis paėjo iš Lietuvos, Gaurės Parapijos, Paikojų Kai-mo. Jis paliko broli Antaną ir seserį Oną (Mockaitis) Lietu-voj; pusbroli V. Švedą (gyvena Amerikoje.) Philadelphiaje. Moteriai (švedienei) nepriėmus pa-sarvavimui kuno, tai vėlono brolio sunus Jonas Švedas, ir pusbrolio sunus N. J. Švedas ru-pinosi laidotuvėmis.

Vėlonis A. A. Juozas prigulė-jo prie šv. Kazimiero parapijos, prie lietuvių pašalpinio klubo. Pasikalbėjus su klebonu kun. J. Valančiunu ir pasirodžius, kad vėlonis buvo pilnas parapijonas, sutiko laidoti su visom bažnyt-nėmis apeigomis. Taigi balandžio 1-mą dieną buvo palaidotas ka-talikų šv. Kryžiaus kapinėse.

Kaip daugeliui A. A. Juozas buvo žinomas todėl ir daugumas juo liudi kaip netekusio vieno iš savo draugų. Reiškio gilios už-nuojautos likusiai moteriai šve-dienei ir dukteriai ir giminėms, kurie sumaniai atliko laidojimą. Tegul buna lengva jam šios ša-lies žemele.

Graborius, Juozas Kavaliaus-kas atliko laidojimo patarnavą. "Balandėlis"

Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ MENO TEATRO PRAKTIKOS

Dramos "Juozapas ir Zelboro" praktikos vyksta gana sėkmin-gai Apreiškimo parapijos salėje. Dramos paskutinės praktikos į-vyks balandžio 7, 8, 9, 11, 12 d.

Beto daromos praktikos 3 veiksmo farso "Pinigėliai", kuris liks pakartotas Velykų sekma-dienį, 4 val. po pietų, p. Soben-tos salėje, Great Neck, L. I. Far-se "Pinigėliai" vaidina šie Lietuvių Meno Teatro nariai: O. Klinpaitė, P. Starkiūtė, Nellie Markaitė, Eleonora Bartkevičiūtė, Vict. Raudonaitis, V. Trai-naitis, A. Alekna, A. Grumskis, J. Baniulis, A. Gribauskas. Far-są režisuoja Viktoras B. Raudo-naitis.

Lietuvių Meno Teatras jau laukia tos dienos kada galės pa-sirodyt scenoje ir maloniems Great Neck lietuviams! E. B.

Dar Apie Lietuvos Baletą

"Margutis", 1935 m. kovo 30 diena, 6-me numery, rašo:

"Lietuvos baletas sukėlė daug įdomumo visoje Europoje. Jį kvie-čia į Paryžių, į Holandiją ir net Amerikon. Kiek žinoma, Lietu-vos baletas turi keletą žymių rusų baletų šokėjų, kas priduo-da daug reklamos, nes rusų ba-letas turi gerą vardą iš senų lai-kų.

Originalaus, lietuviško baletu kol kas Lietuvos Opera neturi savo repertuare. Sulyg "Times", tai ir "Piršlybos" nėra "geras" baletas".

Londono "Times" jau kartą gerai rašė apie "Piršlybas". Vadi-nas, svarbu, kad tik spauda taip judina šį klausimą. Nevel-tui Arėjo Vitkausko rašyta Lie-tuvos baletu reikalu.

Lietuvoj Steigiamos Premijos Literaturai Kelti

Daugelyje kitų kraštų jau seniai yra įsteigtos stambios pre-mijos už geriausius literatūros kūrinius. Tos premijos padėjo išugdyti literatūrą. Ir Lietuvoje pradėta steigti nors ne didelės literatūros premijos.

Prieš dvejus metus Raudona-sis Kyžius įsteigė Pirmąją vai-kų literatūros premiją. Pernaį ją laimėjo rašytojas Petras Ba-bickas, o šiemet rašytojas Ste-pas Zabarskas. Dabar stambes-nė, 5000 litų premija įsteigė Lietuvos švietimo ministerija. Ją kasmet gaus tas rašytojas, kuris parašys geriausią dramą, prozą ar poezijos veikalą. Pre-miją paskirs Lietuvos rašytojų sąjunga, kuriai pirmininkauja pagarsėjęs rašytojas V. Myko-laitis — Putinas. Be to, dvi pre-mijas vasario pradžioje įsteigė žymesnės knygų leidyklos: "Spaudos fondas", ir "Sakalas". Šios abi leidyklos daug pasidar-bavo, praskindamos lietuviškai kurybai kelią plačiuose visuomė-nės sluoksniuose.

Lietuvos rašytojai premijų skyrimu labai džiaugiasi. Tai bus ne vienam jų materialinis ir moralinis atpildas už sunkų lie-tuviškos literatūros kelimo dar-bą. Tsb.

Catholic Press in Lithuania

By Arėjas Vitkauskas, Member of Journalists Alliance of Lithuania

Catholics in Lithuania have on-ly one daily newspaper, pub-lished in the temporary capitol of Lithuania — Kaunas. This paper is called "Rytas" ("The Morning") and is one of the largest Lithuanian dailies.

The Center of Catholic Action in Kaunas publishes a weekly paper, devoted to farmers, (a-bout 80% of the population in Lithuania are farmers), called "Musų Laikraštis" ("Our Pa-per").

Lithuanian Youth Society "Pa-vasaris" ("The Spring") pub-lishes a magazine of this same name.

Christian Worker's Alliance publishes a weekly — "Darbinin-kas" ("Worker").

Catholic Women's Society pub-lishes monthly "Moteris" ("The Woman"). There is also one ma-gazine, devoted to intellectual women — "Naujoji Vaidilutė" ("Vaidilutė" was a vestal virgin who served in olden days by the eternal fire for the glory of old Lithuanian god "Perkunas"; "New Vaidilutė" is symbolic name of the young intellectual women's magazine).

Farmer's Union has a week-ly organ — "Ukininkas" ("The Farmer").

Priests have their monthly organ — "Tiesos Kelias" ("The Way of Truth").

Monthly magazine for cultural life and literature is "Židyns" ("Fireplace").

A weekly devoted to arts, life and literature, also artal, is — "Naujoji Romuva", ("Romuva" was the place, under an old oak, where the Lithuanian god "Perkunas" was worshipped; "New Romuva" is the symboli-cal name of this weekly).

The students have their mon-thly organ — "Ateitis" ("The Fu-ture").

The children's magazines are: "Žvaigždė" ("Star") and "Kregždutė" (name of a bird). "Žvaigždė" ("The Star") is a monthly magazine, published by Jesuits, devoted to the Sacred Heart of Jesus.

"Svento Pranciškaus Varpe-lis" ("The Bell of St. Francis") is another monthly magazine.

"Vienybė" ("The Unity") is the paper of Association of Cath-olics of Lithuania.

"Šventųjų Bendradarbiavimas" ("The United Work of Saints") is a magazine devoted to Saint Joseph and the Brotherhood for Helping Dying people.

"Spauda ir Gyvenimas" ("The Press and Life") is the name of a monthly, published by the Bishop Center in Telšiai town.

There are a few provincial newspapers, which are published by Catholic organizations. A catholic weekly used to be pub-lished in Šiauliai City. In Mari-ampolė city is a weekly pa-per "Šaltinis" ("Water Spring").

Panevėžys city pub-lishes weekly "Panevėžio Bal-sas" ("The Voice of Panevėžys"). Samogitian town Telšiai has also one weekly "Zemaičių Prietelius" ("The Friend of Samogitians").

Jesuits are publishing an illus-trated monthly "Misiijos" ("The Mission") and Lithuanian Catholic Society — "Sargyba" ("The Guard").

Detroit, Mich., 1934. VII. 11.

TRYŠ MUSŲ VEIKĖJAI AP-DOVANOTI

"Lietuvos Aidas" praneša, kad per Nepriklausomybės šventę Vasario 16-tą d. švietimo minis-terio teikimu, Lietuvos Prezi-dentas apdovanoja Didžiojo Lie-tuvos Kunigaikščio GEDIMINO ordinu tarp kitų ir tris ameri-kiečių veikėjus: kompozitorius prof. Juozas Žilevičius, buvusį ili-gametį "Vienybės" redaktorių Juozą O. Širvydą ir vyr. skauti-ninką kapitoną Petrą Jurgelą (Jurgelevičių).

Prof. J. Žilevičius buvo Lietu-vos konservatorijos direktorius, yra populiarus kompozitorius, muzikas ir muzikos instrumentų praeities tyrinėtojas. Jis gyvena Elizabeth, N. J. Rašytojas J. O. Širvydas yra senas mūsų rašy-tojas, žurnalistas, ilgą eilę metų redagavo Brooklyno "Vienybė" ir buvo žinomas amerikiečių vei-kėjas. Dabar jis gyvena Lietu-voje, nepameta plunksnos ir vei-kia šaulių sąjungoje. Kap. P. Jur-gėla įsteigė Lietuvos skautų or-ganizaciją, parašė 6 knygų

BREMEN • EUROPA

Didelė EKSKURSIJA LIETUVA

Rengia ir prižiūri Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjunga Amerikoje

Populiaru Kabininiu Garlaiviu "STUTTGART"

Išplauks iš New Yorko BIRŽELIO 5 d., 1935 tiesiai be persėdimo į Klaipėdą

TRĖCIOS KLESOS KAINOS: 15 NEW YORKO Į KLAIPĖDĄ \$97.50

Į ABI PUSI Į KLAIPĖDĄ IR ATGAL \$167.00

Pridėdant Jung. Valst. Taksus

HAMBURG-AMERICAN LINE • NORTH GERMAN LLOYD

DRAUGIJOS UŽSIENIO LIETUVIAMS REMTI VEIKIMAS

Pono R. Skipičio, Draugijos pirmininko, kelionės į Ameriką laikas jau nustatytas: iš Kauno jis išvyko kovo m. 22 d., o kovo m. 27 d. iš Cherburgo iš-plaukia laivu "Olympic" ir New York'ą bus pasiekęs apie balan-džio m. 1 ar 2 d. Apie jo kelio-nės tikslus esu jau rašęs, tad čia to klausimo nebėliesiu.

Prieš išvykstant pirmininkui, Draugijos valdyba jau nustatė pasaulio Lietuvių Kongresui galutinai laiką: jis turės įvykti 8. m. rugpiučio m. 11 iki 17 d. Kaune. Svarbiausias, kaip žino-me, ir pirmininko kelionės į A-meriką tikslas yra išsiaiškinti su Amerikos lietuviams įvairiais programos klausimais ir pasitari-ti dėl draugijos darbų, išsiesian-čių iš to programo vykinimo.

Po metinio Draugijos susirin-kimo, perrinkus valdybą, gyvai imamas plėsti Draugijos darbų programą ir tuo tikslu valdyba beveik kas antras vakaras posė-džiauja ir tariasi.

Pirmoje eilėje yra, kaip ir rei-kia manyti, mūsų išeivių ištau-tėjimo klausimas. Šitai nelaimė sulaukyti yra įvairių priemo-nių: (1) pradžios mokyklos įvai-riose didesnėse išeivių kolonijose; (2) stipendijos ir kitoki pa-rama jaunimui įsigyti aukštąjį mokslą; (3) lietuvių bibliotekos ir skaityklos užsienyje; (4) vaikų ir jaunimo ekskursijos į Lietuvą ir kt.

Kokią Draugija jau padarė į-taką užsienių lietuvių gyvenimui ir upą ir kaip reikšminga yra kad ir nelabai kartais didelės jos pašalpa užsienio lietuvių kul-tūriniams darbams, matyti iš to entuzijazmo, kuriuo užsienių lie-tuviai dirba savo tautinį kulturi-nį darbą. Tas ryškiausiai matoma Pietų Amerikoje ir apie at-skirus jų žygius buvo tai mano. Tai kitų rašyta spaudoje.

Draugijos užs. liet. remti dar-bų programė svarbiausią vietą užima pradžios mokyklos klau-simas. Šiaurės Amerikoje, t.y. Jungtinėse Valstybėse, kur yra seniausi ir skaitlingiausi mūsų

skautams, savanoriu išstarnavo Lietuvos kariuomenėje apie 12 metų, dirba spaudoje ir yra pa-rašęs ir išvertęs keletą kitokių knygų. Jis gyvena Chicagoje.

Labai gražu ir malonu, kad Lietuvos vyriausybė neužmiršta ir amerikiečių, dirbančių tauti-nėje dirvoje.

Karolis Vairas

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMO KNYGĄ JAU SPAUSDINAMA

Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Ši syki bus papildyta kai kuriais skanumynų ir gėrymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

BIRUTĖS SALDAINIAI

Raktas Merquaitės Širdin

BIRUTĖS SALDAINIAI Lietuvoje gaminti iš gardžių vaisių ir saldumynų, yra ir tikras raktas kiekvienos mergaitės širdin.

Šių saldainių mišinys susi-deda iš keliolikos aukštos rūšies saldumynų, kurie parsiduoda tarpe 75c ir \$1.50 sva-ras.

Prisiųsk mums \$1. mes tamstai užtai prisiusime dežutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaikykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus pro-duktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Tiktai Kaime Mūsų Laimė

Vieno Veiksmo Komedijėlė (Taša)

J. Naruševičius

JONUKAS: Labą dieną! Mano mieli, na kaip jūs gyvuojate?

VISI: Labą, labą! Ačiu! Gerai!

JANINA: Joneli, mylimas broleli, vos tik tave sulaukiau! (spaudžia jį prie savęs).

JONUKAS: Buvau namie, man dėdė pasakė, kad visi esą senelio ukų susirinkę. Taigi sučiupau našulį ir čiėpus ir čia atbėgau.

PRANAS: Tamsta mokyns ir našulius ant pečių nešioji! Ar negalėjai bernui įsakyti, arba kad ir dėdei — jog tau dabar tatai netinka...

JONUKAS (juokdamas): O kodėl netinka? Ar jau taip suliesėjau, kad nei pusę centnerio nepajiegčiau panešti.

SENELIS: Ne pagal tai, mielas Joneli — ponas Pranas apie ponišką tavo luomą primena, jog žinai, kad iš aulų ponas pažįstama, taip iš aulų; tegu našulius dėdė tempia, nes jis muzikas, prasčiokas... o kaip-gi!...

JONUKAS (rimtai): O aš tokią fanaberiją skaitau esant kvailai ir nedora. Aš privaliau paskui dėdė nešti sunkumus, nes esu jaunas ir sveikas ir dėdė turiu gerbti. (Juokaujančiai): O pagaliau, pasakysiu tau, Pranuk, kad dabartiniiais demokratijos laikais ir ponai nuo savo "unaro" pradeda atsikvėpinti. (Deda našulį ant stalo). Pauliuk! Tai naujausias knygos mūsų knygynėliui įgytos, o čia (rodo čiėpus) keli čiėpai paskirti priešais mūsų sodybą pasodinti. Rytoj juos pasodinsime į tas duobeles, kurias rudeny iškasėm — tas bus mūsų bendri medeliai. (kreipiasi į vaikus) — Vaikai, ar gerai?

VAIKAI (kartu): Gerai, Joneli, gerai!

JONUKAS: Męs juos auklėsime: kaupsi-me, apipiaustysime, valysime palaistysime. Ar tinkate?

VAIKAI (šokinėja ir rankomis ploja): Sutinkame! Sutinkame!

JONUKAS (peržiūri sąsiuvinius ant stalo): O-ho-ho! Mokslas kaip matau, eina pirmyn, gera pažanga, nes ir lapelius jau pradėjote rašyti. Na, Pauliuk, ar gerai tavo mokiniai eina savo pareigas?

PAULIUKAS: Taip, labai gerai.

JONUKAS (į vaikus): O jūs iš savo mokytojo ar jaučiatės esą patenkinti?

VAIKAI: Mes iš mūsų Pauliuko esame visi patenkinti!

JONUKAS: O iš Janinos?

JONUKAS: O iš Janinos?

JONUKAS: Jeigu taip, tai tam įvykiui pažymėti išmoksime kokį-nors scenišką veiklą ir čia per Velykas surengsim šeimyninį vakarėlį. Pasirengsim burtininkais, kreretėjais, ragonomis, karaliais ir karalienėmis ir puikų vakarėlį turėsime. Tai bus graži pramogėlė!

VAIKAI: Oi, gerai, gerai, mielas Joneli! Tuo laiku, kaip Jonukas kalbasi su vaikais, Pranas kas valandėlę užsiruko papirosą, rankas į kišenių susikiša ir trauko pečiaus.

PRANAS: Tas Jonukas tai tikras šposininkas.

SENELIS (į Jonuką): O dabar gal cigara surukysi? Nes va, žiūrėk, Pranas tolydžio ruko papirosus, o tu, kai tokis ponas, kad ateini su dovanom ir lauktuvėmis, tai gal rukai cigarus po puslitį, ant stukos?

PAULIUKAS: Ką jūs čia, seneli, prasimate, jeigu Jonukas papirosus ar cigarus rukių, tai neturėtų už ką tiek knygų ir čiėpų nupirkti.

SENELIS: Tai teisybė. Dėk grūdą prie grudo — pipilsi aruodą. Dėk litą prie lito — šimtinę turėsi. O kaip-gi!

JONUKAS (išima žalią miško senelio kepuraitę, karaliaus karuną, burtininko apsiaustą, tatai uždeda ant arčiau bestovinių vaikų): O tai šitaip męs persirengsime! Šitaip! Pamatysite, kaip bus linksmas ir smagus!

PAULIUKAS: Janute, sutvarkyk vaikus, mes padainuosime tai, ką mokame. Pauliukas groja su smuika, Janina vaikus į eilę sustato, maršuoja):

Ei, broliai artojai, jaunieji draugai, Ugdykime ieğą ir valią.

Pirm, negu išeisim į vyrus tikrai, Dainuokime linksmą dainelę!

Ir bukim, kaip saulė skaisti, maloni, Gyvybės ir meilės tvirtos kupini!

Kas sielą tur' tyrą, kas tvirtas, darbštus, Tas mūsų įvertins šaukima,

Pakeis savo budą, patrauks ir kitus Ir stos į tautos atgimimą.

Ir bukim, kaip saulė skaisti, maloni, Gyvybės ir meilės tvirtos kupini!

Kas pikta nežino, nenori pažint, Kas saugojas melo, puikybės,

Tą galim męs savo draugu pavadint Ir eit keliu meilės, dorybės.

Tad bukim, kaip saulė skaisti, maloni, Gyvybės ir meilės tvirtos kupini!

(Uždanga nusileidžia)

MUILO BURBULAS

I
Visų viena mintis kad jis gražus, Jis spindi, tvazga, it meili akis, Spalvų mėgėjui dangų at-darys, Mini-a-turoj' rody's "miražus".

Pavydalu, jis saulei panašus. Jo visas paviršius tyra dailė, Nenuobodi, naujų vaizdų eilė Patenkina švelnios sielos mažus.

Pavasary, žiedų kvapsningume, Mažų, jaunų veidai; dausų dažai, Tik' laikini, kaip muilo burbulai, Mažų vaikų dirbti, o tubulai; Vadint' gražiais... mes kalbam' per mažai... Jie randasi ir dingsta... gražume.

II
Kvapsniausius žiedus teršia kirminai, Juos randam' pupos angščių, obuoly', (Kaip burtininko litą — kamuoly), Bet burbulai, vis švies švariai, grynai. Kiek lemta muilo burbulams tesėt, Jų visas amžiaus vien dailė, švara, It Laumės Juosta, arba pažara Ant jų žerės; vaikai sulėks veizėt.

Kaip branginama grožės apšvieta? Pavasary, tur' apvalyt' trašas, O miškuos', vėtrų laužus, tai ugnis... Gamta palaidoja senas bluknis; Išaukština gėlių žiedų varsas, Gi burbulams... skirta pirmą vietą.

III
Nors muilo burbulų... rasos lašų, Buvimas striukas, bet labai gražus, Dailės žvilgsniu, tai sekimas, našus... Jie be šešelių... nepažais mažų.

Gyvent', nors šimtą metų... be dailės, Prieš muilo burbulų sekundukes, Lyg trempt' gėles, o gerbt'... senas šukes. Greit' žustancio gražaus... kas ne gailės?!

Kaip visos gėlės su savais žiedais, Spalvoms, kvapais, pasaulį puošt' neliaus, Taip muilo burbulai vaikams padės Artizmą gerbt, tuli gal piešt pradės, Gėlių budų į svieta pat's keliaus, Ir gražins dailė nuosavais priedais.

Tylintis, 1933-XI-18 diena.

maniusiems už jį išrinkti "pinigą", bet pastatius prie tilto bilietų pardavėjus apgavystė paaiškėjo...)

Kad iš namų galima išsikraustyti paslapčia, girdėjau atsitikimų. Mano teta "Agatėlis", jauna budama, tokį atsitikimą turėjo. Jos įnamis, rusų pašto valdininkas, per langą iš "malkos" (pastogės aukšto) naktį išleido virvės pagalba savo daiktus ir dingo, kai tutekui teko susilaukti jaunosios kartos, prieš tai nepadarus reikalingų dokumentų. Kitą atsitikimą girdėjau Kaune, kai buvo nuomotojai per langą naktį išleido su virvės pagalba spintą ir kita ką, ir — "buvo tokie", (anot rusų išsireiškimo "byli takovy")... Yra, žinoma, ir kitokių "leidėjų" š būtu pažūriuro... Juok ir prievarta iš namų kai ką meta. Bet aršiausi pavyzdžiai bus žemiau.

Žmonelė, atsiskyrusi nuo vyro, sugalvojo jį telegrama iškviesi į kitą miestelį, pati tuo tarpu švariai išlavė visus tuo rakandus... Vyras galėjo sugrįžęs atsistoti ant grindų ir užtraukti labai pritaikintai pagal momentą:

— Plaukia sau lai-vei-lis pi-liakal-nio link, sė-di sau ber-ne-lis, dai-ro-si ap-link...
Matote, "ką ta meilė daro!"

Bet, kad tikra žmona taip daro — nieko stebėtino. O kai tik kandidatė pradeda panašiu būdu vyrą vortinkliu apsupti — jau blogai.

Gyvenau Kaune tokiaime kambaryje, kurį išnuomodavo šeiminkė sveitimė. Prieš mane ten ta istorija ir įvyko.

Kambaryje buvo didelis kartinis veidrodis, minkštasuolis, patefonas. Prieš mane gyveno jauna moteriška butybė. Našlė, ar kas panašaus. Ją emė lankyti bernelis dobilėlis.

Šeiminkė, sako, girdžiu, kad jaunoji giriasi berneliui, jog veidrodis, minkštasuolis ir patefonas yra jos. Šeiminkė mane — gal jaunoji juokauja, ar ką, o bernelio, matyt, buta praktiško: jis jaunąją isimylėjo... Kur gi! Juk tiek turto ir viso ko!..

Tų daiktų akivaizdoje praslinko geriausias meilės dienos ir štai atėjo diena, kai bernelis dobilėlis vedė tą jaunąją melagę. Vadinasi, įvyko tas, kas nusakyta žodžiais: "—Su dušia ir kunu pasiliecavoji ir nevalnyku ant amžijų pastojū".

Naujosios žmonos nebuvo namie, kai jaunas vyras atvažiavo su vežimu išsivežti "savo" rakandų... Juk nieko stebėtina, jeigu kiekvienas savo gužtą stengiasi sukti...

Šeiminkė daiktų išvežti neleido, jaunoji žmona grįžo iš miesto ir įvyko, anot dainos: "Diena rusti, diena sugraudinta — kuomet (čia — ne Lietuva, bet:) laimė buvo panaikinta..."

Žodžiu, vyras nesutiko gyventi su žmona, kuri jį apgavo su nesavais daiktais.

Ir daug dar būtų galima papasakoti apie namus, nes apie juos sukasi didelė dalis žmogaus gyvenimo istorijos. Bet ir patiekti pavyzdžiai rodo, kad ne be prasmės yra pasakyti žodžiai: "Nameliai mano brangus, man visur yr' patogų, bet niekur nėra taip miela, kaip čia po jūsų stogu"...

Chicago, Ill. 1934. III. 8 d.

Lietuviškas Sfinksas

Lietuva yra nedideis kraštas, bet dar nepakankamai iširtas. Todėl nesunku jame rasti įvairių mokslininkų vertų ir meniškaudingų dalykų. Tie dalykai gali sužavėti ne tik gamtos mylėtoja, bet ir patraukti rimto mokslininko dėmesį. Iš senovės istorijos mes žinome apie garsius Egipto sfinksus — milžiniškas liutas su žmogaus galva statulas. Lietuviškas sfinksas yra ne granitinė statula, bet visai gamtiškas gipsinis padarėnis. Musų sfinksas yra netoli Biržų, kur požemiuose dingsta įtekantis upelis. Vanduo čia teka įvairiais požeminiais urvais, išplauna gipso sluoksnius. Del tos priežasties buna dažni gipso uolos griuvimai. Laukuose pasidaro stačiomis sienomis duobės, kartais įgrimsta namai ir žmonės. Viename iš tokių didesnių įgriuvimų ir atsirado lietuviškas sfinksas, su liuto liemeniu ir žmogaus galva. Biržų apylinkės garsios ir įdomios gipso kloaidis ir požeminiais kanalais... Mokslininkai sako, kad tie kanalai turi daug panašumo su šiaurės Amerikos Mamonta urvais.

Džiaugkitės tikra VERTE ant šių Didžiųjų Amerikos Laivų LIETUVA

Naujas Washington ir seseriškas laivas Manhattan yra greičiausi kajutiniai laivai pasaulyje. Jie siūlo jums džiaugsmui, erdvias palubes, erdvias kajutes su bėgančiu karštu ir šaltu vandeniu, tikras lovas, valgomus salonus kurs oras nepasikeičia, puikų valgį ir patarnavimą, kalbamus paveiklus, klanus plaukiumi, šokių, koncertus ir daug kitų malonių broūžų. Viennok Turistų ir Trečios Klesos kelionės lėšos yra nepaprastai žemos!

Iki balandžio 30-tos, naujos žemos ten ir atgal ekskursijos lėšos, leidžiant išbūti 15 pilnas dienas Europoje.

TURISTŲ KLASĖ	TREČIA KLASĖ
\$158.	HAVRE \$110. (virš)
\$164.	HAMBURG \$125. (virš)
\$174.	MEMEL \$130. (virš)

Savaitiniai išplaukimai per Havre ir Hamburg

WASHINGTON (naujas) gegužės 8-tą
PRES. ROOSEVELT balandžio 17-tą — gegužės 15-tą
MANHATTAN balandžio 24-tą — gegužės 22-tą
PRES. HARDING gegužės 1-mą — gegužės 29-tą
Matykite jūsų vietinį laivakorėjų agentą arba

UNITED STATES LINES
563 BOYLSTON ST. BOSTON, MASS.

KAIP PAVASARIS GRĮŽO ANT ŽEMĖS

Alice M. Greer (Alis M. Gryr)

Senovės graikai pasakojo apie puikią daubą vadinamą Enna. Girios ten buvo ramios ir ežerai tylūs. Niekuomet žiemos pėdsakų nebuvo dauboje, nes tai buvo vieta brangi Demeter, žemės motinos, širdžiai.

Persefona buvo Demeter vienišė dukterė ir graži kaip gražiausias gėlės pievose.

Kartą Persefona bežaisdama pamatė atvažiuojantį spindintį vežimą. Keturi juodi arkliai tempė vežimą ir vadžias laikė laibas, gražus vyras. Jis laikė rankoje iešmą ir buvo apsilvėjęs ilgais vėjo kedenamais rubais, spindėjusiais nuo saulės. Persefona puolė prie jo kojų ir užsidengė savo veidą, nes ji žinojo, kad tai buvo ne mirštąs žmogus, bet dievas. Vežimas sustojo prie jos. Vežimo vadžiotojas ilgai žiūrėjo į gražią mergaitę ir pagaliau pamojo jai atsisototi ir ateiti prie jo. Jis padėjo jai lipti į spindintį vežimą, pakėlė vadžias ir greitai nulėkė virš pievos.

Arkliai bėgo kol jie atvažiavo prie upės. Iš to vandens gelmių išplaukė vandens mergaitė. "Tau negalima važiuoti", ji suriko. "Tu neturi teisės pasiminti mergaitės nepaklausęs žemės motinos".

Dėl to gražus jaunas dievas nuliudo. Jis metė savo iešmą į upę ir vandens mergaitė išnyko bangoje. Vanduo persiskyrė ir žemė atsivėrė. Arkliai ir vežimas su Persefona ir jaunu dievu įkrito į pasidariusią skylę ir niekas jų nebematė po to.

Kai Demeter, žemės motina, grįžo į daubą Enna, ji laukė savo žavingos dukters ateinant jos pasitikti su šoku. Ji išsigando ir emė ieškoti visose pusėse. Ji užsidėgė švyturi ir slankiojo per naktį dauboje. Kitą dieną ir dar kitą, ji slankiojo toli ir arti. Pagaliau ji atsisėdo prie upelio kranto ir emė verkkti, nes ji žinojo, kad jos dukterė buvo pavogta.

"Nebus žolės, nebus gėlių, nebus vaisių, nebus bet kokių žalumynų ant žemės, kol mano dukterė sugrįš pas mane!" ji parieškė nusiminus.

Staiga Demeter išgirdo burbuliavimą ir pažvelgusi pamatė vandens mergaitę, Aretuzą, iškylančią iš šmirkšlio netoliese. "Brangioji žemės Motina", nebuk nuliudus, bet nusiramink", tarė Aretuza. "Kai aš skubėjau po žeme savo kelionėje čionai, aš vykau pro šalį dievo Dis rumų. Ant jo sosto, šalia jo sėdėjo Persefona, su aukšiniu vainiku ir buvo vadinama karaliene".

Dabar Demeter žinojo, kad tik vienas galėjo padėti jai, tai buvo galingasis Zeusas. Ji nuskubėjo prie aukštojo Olimpo kalno ir paprašė Zeuso liepti dievui Dis gražinti Persefoną.

"Bet mano brolis Dis mvlitavo dukterį", atsakė Zeusas. "Jis padarė ją viso požemio karaliene. Ji gali grįžt pas tave tik, jeigu ji nieko nevalgė nuo to laiko, kai ji buvo požemio pasaulyje. Yra toks dievu įstatymas, kad nei vienas negali grįžti atgal ant žemės, jeigu jis valgė bet kokį valgį dievo Dis viešpatijoje".

Buvo taip, kad Persefona buvo nuskynusi granato medžio vaisių, kai ji vaikštinėjo rumų sode, ir suvalgė šmotuką.

Kai Hermes, Zeuso pranešėjas, įsakė jam, kas atsitiko, didis dievas susimastė. "Žemei reikia javu ir vaisių", tarė jis. "Neturi visuomet būti nevaisingos-gėlės ir žolė".

Parinkti Veikalai Lietuviškam Teatrui

- 1) — ATGAILA —**
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pust. 36. Kaina 25c.
- 2) — ATSLIĖPĖ ŠIRDĖLĖ —**
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir
- Grybų Misinys —**
Vaikų teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalai vienų knygelė. Pust. 32. Kaina 25c.
- 3) — BIJUNĖLIS — Komedija —**
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.
- 4) — DEDE APSIRIKO —**
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pust. 27. Kaina 20c.
- 5) — DOROS SARGAS —**
3-ju aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pust. 90. Kaina 50c.
- 6) — Jonas Burbulas —**
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pust. 31. Kaina 25c.
- 7) — Pirmą ir Paskutinį Kartą —**
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pust. 26. Kaina 20c.
- 8) — Po Apgarsinimui —**
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pust. 28. Kaina 30c.
- 9) — Sušaldyta Dėdienė —**
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.
- 10) — VAIKŲ TEATRUI —**
Keturių Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienų knygelė. 15 pust. Kaina 15c.
- 11) — Kalėdų Eglaitė —**
Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos — berniukai ir mergaitės. 19 pust. Kaina 10c.
- 12) — Vaikai ir Burtininkė —**
Dveju veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 8 ypatos — vaikai ir mergaitės. 18 pust. Kaina 10c.
- 13) — Kalėdų Išvakarėse —**
Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos — 2 vyrai ir 4 moterys. Pust. 22 Kaina 10c.
- 14) — Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto —**
Vieno veiksmo vodevilis. Lošime dalyvauja 5 ypatos — 3 vyrai ir 2 moterys. Pust. 16. Kaina 15c.
Iš čia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jei visi pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos kainos sudaro \$3.35, bet imant visus ant sykio, pasiūsim už \$2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Arėjas Vitkauskas

NAMINIS FELJETONAS

Nameliai mano brangus, man visur yr' patogų — bet niekur nėra taip miela, kaip čia po jūsų stogu...

Taip sako lietuvių poetas. Bet mes pakalbėsime ne apie tauriąją namų sąvoką, o taip sau — paprastą kalbą apie namus. Pradžiai tiks šis anekdotas:

Nusivylęs meile jaunuolis sako:

— Na, jeigu jau manęs nemylė — važiuoju į šveicariją, paroduodu ten visus tris savo namus ir geriu tol, kol galą gau-siu!..

Nusivylimo priežastis — vė-javaikė, pirmą kartą apie tuos namus girdinti, susigriebia:

— Palauk, mano mielas! Kur skubi?! Man rodos, aš tave pradėdu mylėti!..

Tai taip su šių laikų meile. Nors ir seniau ji tokia pat galū-jo būti. Juk neveltai senas liau-dies posakis byloja:

"Neturi pinigų — nesiženyk!", (Čia gali būti ir ne "pinigų", bet ir "namų"; tas pats...).

Namus galima pirkti ir par-duoti, netik "už meilę" juos gau-ti!.. Amerikoje "real estate"

vertelgos tuo pirkimo pard.vi-mo verslu taip pat užsi'ma. (Kaip matome — paprasčiausia vėjjavaikė gali būti, šiuo požiū-riu, geresnė "real estate" vers-lininkė už įgudusį tos srities verslininką. Mat, verslininkas žinovas vadovaujasi savo darbe tik protu, o vėjjavaikė turi "širdį... Ji namais "verčiasi" iš širdies, nuoširdžiai...).

Ir kiti posakiai kalba apie namų "idealą". Pavyzdžiai:

"Pirma susuk gužtelę, paskui kviesk patelę!.."

Plati dirva geroms moteriš-koms "širdims"!

Ar namus kas nors yra kur pardavęs kaip tą garsųjį Bruk-lino tiltą, nežinau. (Tiltą, buk, kažin kas pardavęs žmonėms,

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 | In Foreign Countries ..... 2.00 One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvos savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj ..... 2.00 Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

VILNIŲ PER VILN. GELEŽINĮ FONDA

Rašo V.G.F. K-to Reikalų Vedėjas Ign. V. Medžiukevičius, Kaunas, 1935. III. 15 d.

Kad Vilniaus pagrobimas yra skaudžiausia žaizda mūsų tautos kuno, apie tai šiandien nė vienas lietuvis neabejoja. Visi tai skaudžiai atjaučia ir kiekviena proga susimąsto apie priemones jį atgauti. Tų priemonių yra ne viena, kurių tarpe bene sėkmingiausioji — Vilniaus Geležinis Fondas. Fondo kurinių idėja kilusi žymiam mūsų visuomenės veikėjui ir kovotojui del okupuotų žemių atgavimo, pernai viešėjusiam Amerikoje, prof. F. Kemėšiu. Jis padėdamas kitų, šią idėją sėkmingai realizavo.

V. G. Fondo, kaip sako jo statuto 2 paragrafas, svarbiausias uždavinys yra ugdyti tautoje moralines, fizines ir ekonomines pajėgas savo žemės atgauti. Viln. Geležinio Fondo svarbą ir reikšmę tauta tinkamai įvertino, ką rodo 3 metų jo veikimo praktika. Apie pustrėčio šimto tukstančių suplaukimas, nevarojant ypatingų masinančių priemonių — einant į tautą grynai idėjinio pasiūlymo keliu, ypač šiais ekonomiškais sunkiais laikais, tai yra didelis dalykas.

„Į Fondo veikimo ateitį tenka žiūrėti optimiškai“ — sako prof. F. Kemėšis. Lenkų nežmoniški siautimai okupuotoje Lietuvoje, jų šaltas pasiryžimas nusmugti kiekvieną tautinės gyvybės pasireikšimą, jų atkaklus atsisakymas pripažinti ir pačios mūsų valstybės nepriklausomybę, turės galų gale pažadinti iš inercijos ir mažiausiai matančių bei labiausiai susnūdusius mūsų brolius. Viln. Geležinio Fondo talka turės nuolat didėti iki kol neliks nė vieno lietuvių Lietuvos piliečio be Vilniaus paso.

Kad V. G. Fondui lemta išaugti į milžiniškus kapitalus, kurie suvaidintų didelę rolę okupuotų žemių vadavimo darbe, tai rodo jo kilnus tikslus ir priemonių priėmimą. Juk iš tiesų, kas gali būti kilnesnio, kaip šventos tautos pasiryžimas kovoti dėl savo sostinės, kultūros žinio ir religinio susikaupimo vietą — Aušros Vartų.

„Visa eilė garsiųjų krašto sunų mirė per Nepriklausomybės karą, kad kiti gyventų. Mirdami paliko mums praskintą kelią į Vilnių, nes jie permėlyg tie graikai, pastoję savais lavonais kelią į gimtąją šalį. Jie verčia mus atminti, dėl ko jie žuvo ir kad mes, jų pėdomis eidami, žinotume kelią į Vilnių“ — sako p. Respublikos prezidentas, vyr. V. G. Fondo globėjas, A. Smetona.

Mūsų pareiga eiti į Vilnių tais keliais, kuriuos mums rodo mūsų vadai, užsigrudinę Nepriklausomybės kovose ir įgiję visuom. veikimo praktikos stažą Vilniaus kovoje Fondon. iniciatorių parinktos priemonės yra pačios prieinamiausios.

Viln. paso taisyklų 1-ame skyr. rašoma: „Visi piliečiai, dideli ar maži, turtingi ar beturčiai įsigija Viln. Geležinio Fondo aukų knygelę — Vilniaus pasą“. Nieks čia negali pasiteisinti neturįs pinigų įsigyti Viln. paso. Tai negalimas dalykas. Viln. pasą už 10 ct. gali įsigyti ir jį įlipinti kas met tokios pat vertės ženklielį gali kiekvienas, net ir neturtingiausias. Ir jei šiandien Amerikoje yra įsigijusių Vilniaus pasus arti 4000 žmonių, tas yra permaža. Vilniaus akcijos darbininkų pirmoji pareiga aprūpinti jais kuo didesnę skaičių lietuvių ir paimti iš jų centinę duoklę į bendrą tautos urną.

Pavieniam asmeniui keletos centų turi labai mažą reikšmę, bet jei tie centai aukojami kilniam tikslui, sudaro dideles sumas, tai jie virsta nepaprasta galybe, tvirtu ekonominiu pastatu, į kurį pasirėmus, galima daug ką rimto ir naudingo nuveikti. Jei tik kiekvienas tautietis kasmet paaukos nors 10 ct., tai jau susidarys į metus apie 300 tukst. litų suma. Per keletą metų, šį suma, išaugusi į milijoninius kapitalus, okupuotų kraštų vadavimui bus labai stiprus ekonominis pylimas.

Kada atgausime Vilnių, tada įsikunys mūsų tautos troškimai, kai mūsų kova palytės tą žemę, kur kadaise Vytautas Didysis su savo pulkais jodinėjo, kuris nuo mūsų buvo atplėštas klastingų kaimynų — Vilniaus pasas bus mums tikriausias įrodymas, kad Vilniaus vadavimo kovoje nebuvome pasyvis stebėtojai, bet aktingi kovotojai.

NAUDOKIS ŠIAJA PROGA

Prisiųsk mums \$2.00

0 gausi 400 puslapių knygą

20 AMŽIAUS KARAS

Audimo aparatuose, vertės \$1.00

Ir prie tos dar \$4. vertės kitokių knygų ir visos skirtingos

Apie Politiką, Ekonomiją, Socialogiją, Istoriją, Apie Pasaulinį karą; taipgi ton sąskaiton įeina įvairios pasakos, belitristika, poezija, juokai, sapnininkas, kiromantija, morai ir visokios kitokios čia nesužymėtos knygos, kurios galima įsigyt šiame knygų išpardavime.

Idėk konvertan \$2.00 ir pasiųsk žemiau pažymėtu adresu, o mes pasistengsim tuojau pasiųst \$5.00 vertės knygų išskaitant persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvis

10 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

VILNIAUS KRAŠTAS — LIETUVIŠKAS KRAŠTAS

Lenkų okupuotą Lietuvos teritoriją su sostine Vilniumi, mes paprastai vadiname Vilniaus kraštus. Tačiau šis pavadinimas nėra visai tikslus, kadangi lengvai užgrobė ne tik Vilniaus kraštą, bet taipogi Naugardelio, Gardino ir gerą buv. Suvalkijos dalį. Į visą teritoriją, kurią lenkai užgrobė einant Rygos traktatui, Lietuva ne pretenduoja, nes kai kurie Vilniaus krašto apskritys yra grynai gudiški. Lietuva reikalauja tik tų sričių, kurios išimtinai lietuvių apgyventos arba lietuviui sudaro žymią gyventojų didžiumą.

Smurto keliu užgrobė apie pusę Lietuvos teritorijos, lenkai visą pasaulį įtikinėjo, kad Vilniaus kraštas niekuomet nėra buvęs lietuviškas ir kad čia bendrai lietuvių nesą. Net patį Vilnių jie vadina nuo amžių lenkišku miestu. Kas nepažįsta Vilniaus krašto ir visai nesupažinęs su Lietuvos istorija gali tiem lenkų plepalams ir įtikėti. Tikrenybėje lenkai mažiausia turi pagrindo vadint Vilniaus kraštą lenkišku, nes jų čia labai mažas nuosimtis. Pats Vilniaus miestas ir prie lenkų vis delto išrodo daugiau žydiškas, negu lenkiškas.

Tačiau dabartinėse sąlygose Vilniaus miesto paviršutinė išvaizda dar niekuo nepasako. Juk lenkai čia laiko išties armiją valdininkų, policijos ir kariuomenės. Bet juk žymi didžiama šių lenkų yra atėjūnai, daugiausia iš Galicijos, todėl jie krašto lenkiškumo negali liudyti. Kai laikysime šios logikos, tai turėsime pripažinti, kad didžiojo karo metu Vilnių yra buvęs vokišku. Reikia pripažinti, kad Vilniuje daugiausia yra žydų, o antrą vietą užima lietuviai. Daug lietuvių inteligentijos iš Vilniaus išvažiavo besikuriant į L. Lietuvai, kiti buvo lenkų išstremti. Žymi dalis lietuvių amatininkų ar tarnų su savo tautybe slepiasi, nes bijo netekti vietos ir duonos kasnio. Kai niekas negirdi jie kalbasi tarp savęs lietuviškai ir net lietuvių laikraščius skaito, bet viešai su lietuvių slepiasi.

Žymi dalis Vilniaus tariamųjų lenkų yra ne kas kita kaip sulenkinti lietuviai, ką liudija ir grynai lietuviškos jų pavardės. Mat per išstisus šimtmečius buvo varoma lenkinimo politika per bažnyčias ir tai negalėjo nepalikti pasekų. Bet ir šie nevidiniai savės lenkais, jie sakosi esą „vietiniai“. Kai savo laiku Vilniū buvo užėmė lietuviai, visi tie tariamieji lenkai staiga išmoko kalbėti lietuviškai. Jei pačiam Vilniaus mieste lenkų neperdaugiausia, tai Vilniaus krašto sodžiuje jų visai mažas nuosimtis. Krašte lenkų elementą sudaro tik dvarininkai ir vienas kitas šleikštelis; bet šių yra visai maža ir jų tenka ieškoti su žiburiu. Vilniaus Trakų apskrities didžiama valsčių yra grynai lietuviški, o kiti pusiau lietuviški ir gudiški. Lenkai čia tikrai neskaitylingi dvarininkai. Patys lenkų valdininkai prisipažįsta, kad lenkiškai čia nebusikalba ir tenka kalbėtis rusiškai. Mat, senesnieji lietuviai beveik visi moka rusiškai, o lenkiškai tikrai labai retas.

Švenčionių apskritys perdėm yra lietuviškas, išskyrus gal vieną gminą, kuri yra tirščiaus apgyventa gudų. Šis apskritis ant tiek jau yra lietuviškas, kad jo ir patys lenkai nedrįsta savintis. Braslaujos apskritys yra lietuvių, gudų ir nedidelis skaičius latvių; lenkų čia susiras ne daugiau 1%.

Dysnos apskritys yra daugiau gudiškas prie šio lietuviui pretenzijų ne reiškia. Lenkų ir čia labai maža. Pastovų apskritys yra maišytas gudų ir lietuvių. Vileikos apskritys yra grynai gudiškas ir lenkai yra čia tik atėjūnai. Ašmenos apskritys yra pusiau lietuviškas ir pusiau gudiškas. Molodečnos apskritys daugiausia gudiškas, nors gyventojų pavardės yra gryniausios lietuviškos. Slaviškų pavardžių čia daug nesutinki. Ir šiose apskrityse lenkai sudaro kokius 2%. Tiesa, paskutiniaisiais metais lenkai stipriai Molodečnos apskritį kolonizavo „poznaniokais“, bet tai juk nėra vietos gyventojai. Taip tai išrodo tikras Vilniaus krašto tautybės atžvilgiu.

Dabar jei paimsime Naugardelio vaivadiją, tai ir didesnė jos dalis yra grynai lietuviška. Šimtus kilometrų čia pravažiuoji ir neišgirsi kitaip kalbant kaip lietuviškai. Lietuviai čia gyvena net už Naugardelio. Tikrai rytinė Naugardelio vaivadijos dalis yra tirščiaus gudų apgyventa. Lenkų ir čia su žiburiu tenka ieškoti. Apie Gardino sritį nesinori ir kalbėti, nes čia tikrai aklas lietuviškumo negali matyti. Čia gyvena lietuviai, kurie per tuos keliolika metų neišmoko lenkiškai keliolikas žodžių sukljuoti. Kadangi žemė čia prasta, dvarų maža, tai ir lenkus galima suskaičiuoti ant pirštų. Net Druskininkų kurortas, kurį lenkai taip norėtų pavadinti lenkišku, yra vienu lietuvių apgyventas. Ir dar toki lietuviai kurie visai nesupranta lenkiškai.

Lietuviškas Suvalkijos sritis lenkai priskirė prie Balsogetės vaivadijos ir stengiasi žūt būt padaryti lenkiškoms. Bet tai jiems nelabai sekasi, kadangi jau čia žmonės prieš Didįjį karą gerokai tautiškai buvo susipratę. Bendrai okupuotos Suvalkijos sritys yra nemažiau lietuviškos, kaip, pav. Šakių ar Mariampolės apskritys. Taigi, kiekvienas lietuvis turi nepamiršti, kad po klasingo laiko okupacijos letena randasi arti milijonas mūsų tautiečių, kurių Lietuva neturi teisės išsižadėti ir niekuomet negali pamiršti.

KAIP GYVENA SOVIETŲ RUSIJOS VALSTIEČIAI

DARBO IR ATLYGINIMO SUTVARKYMAS KOLCHOZUOSE (Tęsinys)

Prieš savo norą suėję į kolchozus valstiečiai, aišku, jau nedirbo taip, kaip dirbdavo sau atskiruose savo ukiuose. Atsirado reikalas priversti kolchozininkus dirbti. Iš pradžių kolchozininkai visą kolchozo pelną (derlių) dalinosi pagal kiekvienos šeimos valgytojų skaičių, atseit, kieno šeima didesnė, tas daugiau gaudavo. Greitai pradėjo aiškėti, kad tokia tvarka veda kolchozus prie bankroto, nes niekam nebuvo jokio akstinio geriau dirbti. Iš tikrųjų — jeigu tinginys nedirbdamas gausna pagal savo šeimos valgytojų skaičių, tai kam dirbti kiek darbštesniai. Dėl to kolchozininkų darbingumas visiškai nukrito.

Tada valdžia metė obalsį „šalin uravinilovka“ (šalin lygumas). Tuojau buvo įvestas atlyginimas ne už darbo laiką, ne pagal valgytojų skaičių, o už atliktą darbą. Buvo paskelbtas principas — kas dirba, tas valgo. Buvo nustatyta atlyginimo už darbo dieną tvarka. Bet darbo diena seikėjama ne sugaištu laiku, ne dirbtų valandų skaičium, o atlikto darbo kiekiu. Yra griežtai nustatyta, kiek kolchozininkas turi per darbo die-

na, pav., nušienauti pievos, nukasti bulvių ir pan. Jeigu jis ir 18 valandų per dieną dirbs, bet jei nustatytos dienos darbo kiekio (normos) neatliks, tai jam vis tiek visos darbo dienos neužskaitys, o užskaitys tik tą darbo dienos dalį, kokią dalį normos jis atliks. Pav., jei moteriai nustatyta per dieną prikasti 40 pudų bulvių, tai jei ji įstengs prikasti tik 20 pudų, tai jai užskaitys tik pusę dienos. Jei ji per dieną prikasti 60 pudų, tai jai užskaitys pusantros darbo dienos. Taip darbo dienos kiekiais paskirstyti visi kolchozo darbai. Šitokia tvarka, aišku, priverčia visus kolchozininkus dirbti, užsidirbti kuo daugiau darbo dienų, nes paskui pagal tas darbo dienas skirstomas visos kolchozo pelnas. Paviršutiniškai žiūrint, atrodo, kad tokia darbo naštos paskirstymo tvarka nieko priklšti nebutų galima. Tačiau praktikoje išeina didelis nelygumas. Insim pažvydžiūs. Štai vienas kolchozininkas turi žmoną ir ketvertą vaikų. Vaikai maži. Darbininkas jis beveik vienas tėra, nes žmona nelabai gali atsitraukti nuo vaikų. Bet tegul jis gyvena gerai sutvarkytame kolchoze,

VASARINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

CUNARD WHITE STAR LINIJOS PUKIUOJU LAIVU

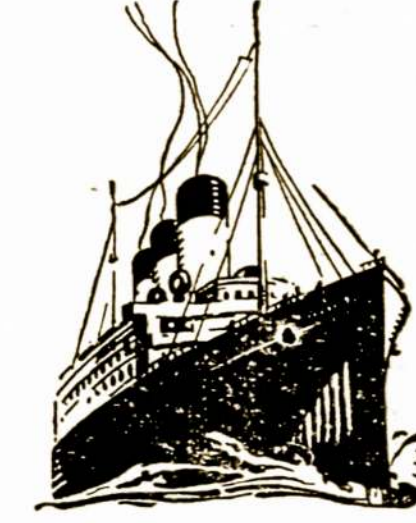
BERENGARIA BIRZELIO JUNE 19 d.

Iš New Yorko tiesiog į Cherbourg, iš ten traukiniu į Klaipėdą

5½ dienos kelionės jūra, 40 valandų traukiniu ir jūs pasieksite Lietuvą. Ekskursiją vadovaus p. STEPAS BERGAS, Cunard White Star Linijos patyręs keliauninkas ir vadas, kuris pasirūpins keleivių bagažais ir visokiais kitais kelionės reikalais, taip pat prižiūrės, kad keleiviai kelionėje būtų visu kuo aprūpinti.

Proga keliauti su savo tautiečiais.

Buvę pirmiau turistų klasės kambariai dabar naudojami trečią klasei.

Kitų informacijų kreipkitės pas vietinius

agentus arba

Cunard White Star Line Ltd.

33 STATE ST., BOSTON, MASS.

„UŽSIENIO LIETUVIAI“

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti metraštis „Užsienio Lietuviai“ jau išėjo iš spaudos. Reikia spėti, kad jis padarė gero įspūdžio Lietuvoje, padarys ir užsieniuose, kur įsėviai priims jį su tikru susidomėjimu ir palankumu. Pati knyga imponuoja: didelis formatas, 363 puslapiai, aiški, švari ir graži spauda, geras iliustracijų parinkimas. Esame

kur yra vaikų darželiai, į kuriuos motina dienos metu gali atiduoti savo vaikus ir pati gali eiti dirbti. Ir tuomet šitoj šeimoj iš dviejų darbininkų uždarbū turi gyventi šeši žmonės.

Imsim kitą šeimą, kurioj keturi žmonės suaugę, visi gali dirbti. Anoj šeimoj vyras su žmona, uždirbdami po 300 darbo dienų, per metus turės 600 darbo dienų, vadinasi, vienam šeimos nariui teks po 100 darbo dienų. Antroj šeimoj jau kiekvienas šeimos narys turės po 300 darbo dienų. Vadinasi, šitoj šeimoj kiekvienam nariui teks uždarbio tris kartus daugiau, negu pirmosios šeimos nariui. Ir tuo metu, kai antroji šeima gaus 600 gyventi visai patenkinamai, pirmoji gal ir duonos pakankamai neušdirbs. Antroji gal užsidirbs ir karvei ar kiaulei išsilaukyti, o pirmoji kiaulės ar karvės jau neturės kuo šerti.

Be atlyginimo nustatymo, dar yra nustatyta ir atsakomybė už darbą. Darbai paskirstyti dirbti brigadomis, tam tikromis darbininkų grupėmis, kurioms vadovauja vadai — brigadai. Brigados ir turi atsakyti už joms paskirto darbo kiekybę ir kokybę.

Formališkai kolchozo šeimininkas yra kolchozo taryba, kurią renka kolchozininkai. Tačiau, kai kolchozuose pasireiškė pasipriešinimas valdžios politikai, juos buvo pavesta prižiūrėti politotdielams — politiniams skyriams. Kiekvienas kolchozas turi savo politinį prižiūrėtoją, kuris ir vykdo valdžios politiką. O tos politikos uždavinys kolchozuose praversti vadinamą valstybės planą, kuriuo nustatoma kiek turi būti užsėta, kada užsėta, kiek kolchozas savo darbo produktų turi atiduoti valstybei ir t.t. Vadinasi, kolchozo darbo ir pelno paskirstymas nėra priklausomas vien nuo kolchozo valdybos, nors pastaroji, politiniam skyriui norint, išrenkama tokia, kuri žiuri daugiau valdžios intereso.

Reikia čia pažymėti dar vieną dalyką. Kadangi darbo gyvulių yra maža, kadangi Sovietų valdžia nori ir žemės ūkį sufabrikinti, tai kolchozų laukams dirbti labai daug vartojama mašinų. Pav., dabar vienu traktorių esama apie 230 tukstančių. Iš pradžių mašinas įsigydavo patys kolchozai. Bet jiems su mašinomis nesisekė. Jos gėsdavo, laiku nebuvo suremontuojamos. Todėl dabar valdžia yra suorganizavus vadinamas mašinų — traktorių stotis. Tos stotys su visomis mašinomis yra valdžios. Mašinas iš tų stotčių, su tų stotčių darbininkais (traktoriininkais) kolchozai samdosi (inoma, nori — nenori), o paskui už tų mašinų darbą turi valdžiai atsilygti tiek, kiek valdžios nustatyta. Atlyginimas už mašinų darbą nustatytas gana didelis. Kai kurie kolchozai skundžiasi, kad jiems maža kas belieka, atsiliginus už mašinų darbą.

jau pratę prie geros ir gražiai išleistos knygos, to mūsų publika reikalauja iš visų knygų leidyklių. Graži knyga padaro tiek, kad jos turinys kaž kaip ir malonesnis ir brangesnis.

Mums rūpi ne tik tiktai knygos išorė, bet ir jos talpa.

Po Respublikos Prezidento Pono A. Smetonos žodžio, redaktorius P. Ruseckis savo „Įžangoje“ supažindina mus su knygos redagavimo sunkenybėmis, o Draugijos U. L. R. pirmininkas adv. R. Skipitis — su tos Draugijos uždaviniais ir darbais. Čia pirmininkas liečia ryšių palaikymą su tėvyne, švietimą, scenos meną, bažnyčios reikalus, spaudą, organizacijas, lietuvių namus, emigraciją. Toliau vėl p. Ruseckas kalba apie Draugijos darbo pradžią, apie jos piniginius reikalus, apie knygas užsienio lietuviams, apie mokyklas, jaunimą, ekskursijas etc. Tai ir lyg informacinė pačios Draugijos dalis, kurią dar papildoma knygos gale išspausdinti Draugijos įstatai. (359 psl.).

Žinomas publicistas ir pedagogas p. A. Randomanskis kviečia visus pasaulio lietuvius pasirinkti sau liepos m. 17 d., tragiškos Dariaus ir Girėno mirties sukaktį, viso pasaulio lietuvių dieną, kurioje „visi lietuviai, kur jie bebūtų, kuriuos asmeniškų ar visuomeniškų dievus begarbinčių, turėtų „pamiršti asmeniškų, ar visuomeniškų bei politiškus ginčus, pasaulėžiūros bei luomo skirtumus, draugiškai paduoti viens kitam ranką ir iškilmingai pažymėti visų lietuvių tautos vieningumo idėją“.

Apie viso pasaulio lietuvių kongresą rašo Draugijos pirmininkas p. Skipitis. Ekskursijų klausimą gvildena p. V. Daudzvardas.

Po to jau eina mūsų išievyti gyvenimas: (1) Žiemų Amerika, (2) Pietų Amerika, (3) Afrika, Azija, Okeanija, (4) Eurazija, (5) Vakarų Europa, (6) Pabaltijos kraštas, (7) Emigracija ir kolonizacija, (8) Akademiniš skyrius, (9) Informacijos ir lietuvių organizacijos užsieny.

Žiemų Ameriką mums aprašo žinomi visuomenės veikėjai: Dr. Pr. Puskunigis — „Amerikos lietuvių tautiška sąmonė“; Karolis Vairas — „Amerikos lietuvių kultūros darbai“; Antanas O. Šalna — „Pirmosios amerikiečių lietuvių gantkartės problemos“; prof. F. Kemėšis — „Lietuvių mokykla Žiemų Amerikoje“; K. Rudminas Jurgėla — „Amerikos lietuvių Legionas“; Petras Babickas — „Amerikos lietuvių jaunimas“, V.K. Račkauskas — „Amerikos lietuvių susivienijimas“; L. Šimutis — „Amerikos lietuvių R. K. Federacija“; J. O. Širvydas — „Tėvynės Mylėtojų Draugija ir jos reikšmė lietuvių gyvenime“; Prof. K. Pakštas — „Mintis apie užsienio lietuvius“. Tai ir viskas apie Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvius, nuo 33 iki 86 puslapių.

Mes čia galime pasigėsti pamatinių straipsnių apie Amerikos lietuvių pašalpos ir kultūros draugijas, apie jų chorų ir teatrališkas draugijas, apie jų ekonominį gyvenimą ir dabartinę buklę kriazės metu; pasigėdame tikslesnių statistinių žinių apie išgyvenusias jų tarpe fraternalias organizacijas, apie jų spulkas, apie jų sporto draugijas, apie socialistinį ir komunistinį brūzdėjimą, apie dabartinę

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiūri

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

Rašo Dr. P. Z. Zalatorius, gydytojas ir chirurgas, Chicago, Ill.

ŠKARLETINA

Škarletina yra staigi, lim-pama liga, kuri pasižymi smulkiu raudonu odos išbėrimu viso kūno ir aukšta temperatūra.

Škarletina serga daugiausia vaikai nuo 5 iki 10 metų amžiaus. Jos susirgimo priežastis esti bakterijos ir jomis apsikrėsti labai lengva, nes bakterijos-mikrobai vaisiasi ligonio gerklėje bei nosiaryklėje. Ligonius kosijant, bakterijos patenka į orą ir apkrečia arti stovinius vaikus. Todėl labai pavojinga yra būti sveikiems tam pačiam kambary su ligoniu; taip pat sykiu su ligoniu žaisti arba imti maistą iš jo rankų.

Užsikrėtęs škarletinos bakterijomis vaikas bėgyj trijų bei septynių dienų suseraga. Liga prasideda staiga: ligonį tuojau krečia šaltis, temperatūra pakila iki 103 bei 104½ laipsnių; gerklę ir galvą labai skauda, dažnai vemiam; pažandžių liaukos patinsta, o gerklė ir liežuvis pasidaro labai raudoni. Antrą dieną atsiranda smulkus adatos įdūrimo didumo, raudonas išbėrimas, kuris pirmiausia pasirodo viršutinėje krutinės dalyje ir ant kaklo, paskui plečiasi ant viso kūno. Neišberta lieka tik kaktos, nosis, lupos bei smakras. Po keturių sirgimo dienų ligonio temperatūra pradeda eiti žemyn; taip jau sumažėja gerklės ir galvos skaudėjimas.

Antrą savaitę ligoniui pradeda luptis oda ir tas tęsiasi beveik iki trijų savaičių. Tuo laiku ligonis buna sveikiems labai pavojingas. Išidėmetina skaitytojams tas, kad jei bent truputį ligonis yra įtariamas, kad jis serga škarletina, kuo greičiausia reikia kreiptis prie gydytojo, kad suteiktų ligoniui medikale pagalbą.

Susirgus škarletina vaiką reikia laikyti dideliam, šiltame kambary, atskirai nuo sveikųjų. Ligonį turi prižiūrėti tiksliai 1 asmuo. Jį reikia visuomet švariai lovoj laikyti, ypatingai kol visą odą nusilupa; taipgi reikia maudyti kasdieną. Jei ligonis lanko kokią nors mokyklą, jis gali eiti į ją ne anksčiau, kaip po keturių savaičių nuo pradžios susirgimo.

Škarletinos komplikacijos yra rimtos. Jos padaro daug nemalonumų ligoniui. Labai dažnai pasitaiko, kad vaiko ausyse puliai atsiranda, nuo kurių jo klausos silpnėja, o kartais net visai apkursta. Dažnai pakrinka ligonio inkstai ir širdis.

Todėl, vaikui susirgus škarletina, reikia tuojau šaukti gydytoją, nes pradžioje ne tik ligos pavojų galima sumažinti, bet ir jos plitimą sustabdyti, tinkamai dizinfekuojant ligonio kambarius.

TOMAS MASARIKAS

Kovo mėn. 7 d. Čekoslovakijoje buvo didelė šventė. Minėta buvo valstybės prezidento Tomo Masariko 85 metų amžiaus sukaktuvės. Toji šventė čekoslovakams buvo ypatingai brangi, nes juk Masarikas yra ne tik valstybės prezidentas, bet ir čekoslovakų tautos nepriklausomybės iškovojojas, tautos patrijarchas, jos širdis ir dvasia.

Tomas Masarikas — neturtin-gų tėvų vaikas. Jo tėvas buvo vežėju viename Austro-Vengrijos cesoriaus dvare. Motina — dvaro virėja. Didžiausias motinos troškimas buvo, kad sunus, užaugęs, būtų arba dvaro užveizda, arba kunigas.

Nuo pat vaikystės dienų Tomas turėjo ryškius budo bruožus. Buvo rimtas, drasus ir ryštingas. Visuomet ir visur sakydavo teisybę. Toks jis pasiliko ir iki šiai dienai.

Tomui paaugėjus, jis buvo atiduotas mokyti kalvio amato, nes kitokin mokslas tėvai, budami neturtingi, negalėjo sunaus leisti. Bet šito amato jis nepabaigė. Atsirado žmoniu, kurie padėjo tėvams leisti sunų į pradžios mokyklą. Kadangi Tomas pasirodė labai gabus, tai, baigęs pradžios mokyklą, pateko gimnazijon. Turėdamas g. 22 metus, Tomas Masarikas buvo jau Vienos universiteto studentas. Verčiasis čia išimtai tikrai korepeticijomis. Budamas universitete, Masarikas susidūrė su laisvės idėjomis, kurios jį labai paveikė. Be to, atsidėjęs studijuoja filosofiją ir ekonomiją. Susipažįsta taipogi ir su senovės klasikine literatūra. Nemažai domina jį ir gamtos mokslai bei psichologija. Seka taip pat ir politika. Buvo netgi nusprendęs tapti diplomatu, bet nuo to sumany-mo netrukus atsiskakė, nes su-prato, kad budamas iš žemesniojo luomo, negalės užimti jokios tinkamos vietos.

Turėdamas 26 metus, Masarikas pabaigė universitetą ir gavo filosofijos daktaro titulą. Su-sykk pradėjo rašyti straipsnius ir šiaip filosofinio turinio rašto darbus. Netrukus parašė ir didesnę knygą.

Budamas Leipcege, Masarikas pažino amerikietę, konservatori-jos mokinę — Charlie Garrigue, kurią 1878 m., atvykęs Niujor-kan, vedė.

Isteigus 1882 m. Prahoje čekų universitetą, Masarikas buvo pakviestas užimti jame filosofijos ir sociologijos katedrą. Prahoje jis pažino geriau savo tautą ir jos vargus. Netrukus įsteigė politinį dienraštį, kuriame nagrinėjo, kiek sąlygos leido, savo tautos sunkią būklę.

1891 m. Masarikas buvo išrinktas Austrijos valstybės tarybos nariu.

Masarikas buvo ilgą laiką priešingas bet kokiam kraujo praliejimui, bet susilaukęs 60 metų amžiaus, priėjo išvada, kad čekoslovakų tauta tikrai revoliucijos keliu galės iškovoti politinę nepriklausomybę.

Prasidėjus Didžiajam karui, Masarikas buvo ilgą laiką priešingas bet kokiam kraujo praliejimui, bet susilaukęs 60 metų amžiaus, priėjo išvada, kad čekoslovakų tauta tikrai revoliucijos keliu galės iškovoti politinę nepriklausomybę.

Prasidėjus Didžiajam karui, Masarikas buvo ilgą laiką priešingas bet kokiam kraujo praliejimui, bet susilaukęs 60 metų amžiaus, priėjo išvada, kad čekoslovakų tauta tikrai revoliucijos keliu galės iškovoti politinę nepriklausomybę.

Prasidėjus Didžiajam karui, Masarikas buvo ilgą laiką priešingas bet kokiam kraujo praliejimui, bet susilaukęs 60 metų amžiaus, priėjo išvada, kad čekoslovakų tauta tikrai revoliucijos keliu galės iškovoti politinę nepriklausomybę.

Masarikui dėl jo veikimo darėsi Austrijoje ankšta: jį pradėjo sekioti policija. Dėl to vieną gražią dieną paspruko užsienin. Pirmiausia atsidūrė Italijoje. Iš čia gavo vykti į Ženevą. Buvo taip pat ir Londone. Užsienyje Masarikas stengėsi įkalbėti santarvės valstybėms, kad jos sugriautų Austro-Vengrijos monarchiją. Bet to, budamas užsienyje vedęs visą čekoslovakų akciją ir Austrijos sienose. Pirmas santarvės politikų, kuris 1916 m. sutiko su Masariko nuomone suskaldyti Austro-Vengriją ir išvaduoti Čekoslovakiją, — buvo prancuzas Aristides Briandas.

Karui prasidėjus, Masarikas suprato, kad jei čekai nori atgauti nepriklausomybę, santarvės valstybės padedant, tai ir jie turi dalyvauti kare santarvės pusėje. Šios minties vedamas persikėlė jis Rusijon, kur buvo daugiausia čekų pabėgėliu. Gavęs rusų valdžios sutikimą, pradėjo organizuoti savanorių pulkus, kuriuos vėliau siuntė į Vakarų Europą.

Kai karui baigiantis, Masarikas sužinojo, kad vadinamuojuose Vilsono 14 punktuose numatoma Austro-Vengrijos padalinimo, — jis nusiminė, nes taip aplinkybėms susidedant, čekų tauta negalėjo būti laisva. Tada jam liko viena: kreiptis į Vilsoną ir įtikinti jį, kad Austro-Vengriją reikia būtinau padalyti. Pamašę greitomis tuo reikalu. Maršalijai ir nusitęsę jį Vilsonui, netrukus t.y. 1918 m. ir pats išvyko Amerikon, kur pavyko jam pasimatyti su prezidentu Vilsonu. Šis jį memorijalą patenkino ir pertaisė savo punktus, įtraukdamas juosna ir Austro-Vengrijos padalinimą. Ir taip, pasinaudojant Vilsono tautų apsisprendimo teise, Čekoslovakija pasiskelbė nepriklausoma valstybe. Pirmuoju valstybės prezidentu už jo nuopelnus tautai buvo išrinktas Masarikas. Apie tai jis sužinojo budamas dar Amerikoje. Kai jį paklauskė, ar jis jaučiasis laimingas, tapęs prezidentu, atsakė: "Nežinau. Negaliu dabar išreikšti savo jausmų. Jaučiu tik, kad esu labai atsakomingas ir neturiu laiko džiaugsmui išreikšti".

Čekoslovakų valstybės prezidento vietą užima Masarikas dar ir šiandie. Bet jį nėra diktatori-us. Jis yra demokratijos šalininkas ir karštas jos gynėjas.

Nors Masarikas yra jau 85 metų senelis, bet energijos jam dar netrūksta. Nenuilstamai darbuojasi savo tautos gerovei. Jo dėka Čekoslovakija užima šiaudien garbingą vietą Europos valstybių tarpe. Čekoslovakai savo prezidentu pasitiki ir jį labai myli.

Masarikas yra ne tik geras politikas, bet ir žymus mokslininkas, filozofas.

Prezidento Masariko asmuo yra artimas ir lietuviams, nes jis, kaip ir mūsų atgimimo vadai, kovojo už Tautos laisvę.

A. Lapinas

KAS PRISIUS \$1.50

Tas gaus Amerikos Lietuvį per išstisus metus ir dar priedo labai gražų

SIENINI KALENDORIŲ

AMERIKA SVEIKINAS SU LIETUVA

Naudokitės Proga — Kalendoriai Jau Baigiasi

Kalendorių pasiūnciam su kiekviena prenumerata, neatsižvelgiant ar tai būtų senas ar naujas skaitytojas. Taigi, kurių prenumeratos pasibaigė ir jau gavo paraginimą, tai dabar kaip tik laikas laikraštis pasinaujinti, ir Dovanai įsigyti 1935 metų sieninį kalendorių. Kreipkitės:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

knogos įdėti DULR įstatai. Knyga gausiai iliustruota.

Reikia tikėtis, kad ne vienas šios knygos turėtojas, įsigilinęs į šio svarbaus dalyko — užsienio lietuvių rėmimo — esmę ir prasmę, supras, kiek mes esame skolingi savo broliams, įvairiais keliais išėjusiems į platųjį pasaulį. Draugijos Užsienio Lietuviams Remti Valdyba dėl to širdingai kviečia nebūti šaltiame viso pasaulio lietuvių reikaluose, bet ne vien šią knygą įsigyti, bet ir pagausinti dar gana reiktas mūsų išėjusių rupintojų eiles. Ši knyga, be abejo, tam tik bus kelrodys.

BUVĘ IŠEIVIAI DOMISI DULR

Nepriklausomą tėvynėn nemaža grįžo ilgiau ar trumpiau užsieny gyvenusių lietuvių. Jie tad geriausiai ir pajuto, kaip buvo ilgu atitrukus nuo savo krašto ir atsidurus tarp svetimųjų. Daugelis mūsų brolių tolimuose kraštuose ir kaip norėtų tėvynėn grįžti, bet dažnai duonos kasnis prirakina juos prie darbo vietos ir nepaleidžia, o šiais pasaulinio krizės laikais retas kas pajėgia sutauptyti, kad galėtų lengviau savo kraštą pasiekti. Dėl to ir yra reikalas bent moraliskai savuosius remti ir jais nuolat rūpintis. DULR Valdyba, tikisi kad buvę izeiviai imsis iniciatyvos organizuoti DULR skyrius visame krašte, tuo gražiausiai atmindami savo brolius ir seses izeivius. Jau daugelis buvusių izeivių domisi draugijos veikla ir stoja į drau-

SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

TIESIOG Į KLAIPEDĄ

Motorlaiviu "Gripsholm"

Išplaukia iš New Yorko

GEGUŽES 25 Dieną, 1935 M.

Antra ekskursija išplauks

Liepos 3 d., 1935

Tuo pačiu motorlaiviu

NEW YORK — KLAIPEDA

(Per Gothenburga-Stocholm)

Rengiamos:

Liet. Laivakorėių Agentų S-gos Am.

Kiti išplaukimai iš New Yorko

Drottningholm ... Balandžio 20,

Kungsholm ... Gegužės 2,

Kungsholm ... Birželio 4,

Drottningholm ... Birželio 12,

Informacijų ir laivakorėių kreipkitės

į bet kurį Sąjungos narį, autorizuotą

vietinį laivakorėių agentą, arba į bet

kurią mūsų raštine. Tarp švedijos

ir Klaipėdos plaukioja naujas moder-

niskas laivas "MARIEHOLM".

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St., New York, N. Y.

10 State St., Boston, Mass.

gijos tikruosius narius. Taip pat

į draugiją nemaža rašosi ir tie,

kurie turi giminių užsieny.

Pagalvok ir tu mielas radio

klausytojau, ar negalima būtų

įkurti DULR skyrių tavo aplyn-

kėje?

DULR Sekretorius J. Kalnėnas

Kova Už Lietuvišką Duoną

Ukmergės apskrity netoli Veprių miestely stovi kuklus paminklas akmeninis kryžius, kuriame yra iškaltas užrašas, kad "1917 met. liepos mėn. 25 d. šioje vietoje kovojo su vokiečiais, gindami kasdienę mūsų duoną, žuvo Adomas Zilinskas, Juozas Zilinskas, Kazys Sakalauskas, vėliau nuo žaizdų ir kančių mirė Heleras Sakalauskas, Veronika Novikaitė, Jurgis Jasionis ir Pranas Navikas. Garbė didvyriams 1918. V. 1."

Lidnų šiurpulingų pasakojimų yra žmonėse apie žuvusius ir kovą už lietuvišką duoną. Kiekvienas šventosios pakraščiu gyventojas, užsiminus apie tas ukinininkų su vokiečiais kovas, galva palingavęs pradeda pasakoti:

Tai buvo 1917 metais. Jie emė iš gyventojų viską. Emė net pačius gyventojus ir varė į Vokietiją prie įvairių darbų. Tais pačiais metais jie išleido įsakymą, kad ukinininkai nupiovė rugius, turi vežti ne į savo klounus, bet į tam tikras vietas prie kuliamų mašinų, tomis mašinomis iškulti savo rugius, o kiekvienam ukinininkui turi būti duota grūdų, kiek reikalauja sėklai ir 200 gramų grūdų dienai kiekvienai šeimos galvai. Visi kiti grūdai turi būti atiduoti vokiečiams. Nusiminė Veprių valsčiaus gyventojai. Jie ruošėsi ir drąsų ir garbingą žygi. Į kovą su vokiečiais už duoną kasdieninę. Ir kaip liepos mėn. 24 d. į Samatonių kaimą vokiečiai atvežė kuliamą mašiną, vietos gyventojai atsiskakė savo rugius kultū ir vokiečiams grūdus atiduoti. Nr jaunimas, vadovaujamas Kazio Sakalausko bematant žandarus nuginklavo ir išvaikė. Įsiutę grįžo žandarai į Veprius. Tada ukinininkai kuliamą mašiną patys nuvežė atgal į Slizų dvarą lauką ir grįžo namo. Bet praėjus kelioms valandoms žaibo greitumu aplekė žinia, kad į

Veprių dvarą atėjo 50 ulonų ir ruošiasi vykti į kaimus "mašintin sukilimo". Samantoniškiai ir kitų kaimų gyventojai numanydami, kad negalima laukti iš vokiečių jokio pasigailėjimo, pasiryžo gintis ligi paskutiniuosius.

Į kovą su vokiečiais stėjo visi kas gyvas: su spragilais, lazdomis. Prasidėjo žiauri ir nelygi kova, kurioje iš vienos pusės kovojo ulonų pusšimtis su moderniškas ginklais, iš kitos — šimtinė lazdomis ir spragilais ginkluotų kaimiečių. Šioje kovoje žuvo tie jaunuoliai.

Rytoje dieną atvykę vokiečiai suėmė beveik visus apylinkės vyrus ir nuvarė juos į Veprius, o iš Veprių Ukmergėn. Vėliau iš sumiutųjų 6 vyrai buvo nueisti mirti, bet Vokietijos kaiseris jiems bausmę pakeitė iki 15 metų sunkiųjų darbo kalėjime.

Po šio skaudaus įvykio, šventosios pakraščiu gyventojų krauju ir gyvybėmis atpirktų vokiečiai išleido įsakymą, kad javai nuo laukų iš Lietuvos ukinininkai nebūtų imami. Tai gi matome, kad beginkliai lietuviai kovą už kasdieninę duoną su vokiečiais laimėjo.

Kuklus paminklas su dar kuklesniu jame iškaltu užrašu kiekvienam keliauninkui — primena tuos bausius vokiečių okupacijos Lietuvoje laikus. — Tsb.

KRONIKA

JAU IŠEJO IS SPAUDOS "PASAULIO LIETUVIAI".

Draugija Užsienio Lietuviams Remti jau išleido žadėtą metraštį — knygą vardu "Pasaulio Lietuviai". Redagavo draugijos narys Petras Ruseckas. Knyga o s pirmoje vietoje Respublikos Prezidento Antano Smetonos atvaizdas ir jo žodis. Prezidentas rašo: "Tautos su-skato šiuo metu itin rupintis savaisiais, pasklidusias per visą pasauli. Kad neprarasyt tautiškos sąmonės, atsidūrę svetimųjų tarpe, ir kad nepakrikty budami palaidd, jie telkiami draugėn tautinės kultūros paligrindu ir palaikomi kuo galint.

nių ir naujų minčių, iškelias ne vieną svarbų dalyką, ieškąs kelio tautos vieningumui. Prie užbaigos minėtini yra Respublikos Prezidento žodžiai knygos įvaduje:

"Didelį darbą dirba toji mūsų Draugija, kuri, sudariusi nemažą talką, dvasinėmis ir materialinėmis priemonėmis eina pagalbėn užsienio lietuviams. Mes jai turime visi padėti".

Daug bus padėta, įsigijant tos Draugijos išleista knygą "Pasaulio Lietuviai" ir tuo sueinant į artimesnę pažintį su Draugija ir su juos darbaus.

V. K. Rakauskas, Pašto Dežutė 375, Kaunas

Juk svarbu tautai, kad jos žmonės daugėtų ar kad bent jos prieauglis, svetur išėjęs, galutinai nedingtų. Ir mums lietuviams, negausingiems esant, dar labiau, nekaip kitiems, praveru domėtis savo tautiečiais, atskirtais nuo laisvos Lietuvos ar šiaip kur toli nuo jos likimo numestais. Taigi didelį darbą dirba toji mūsų draugija, kuri, sudariusi nemažą talką, dvasinėmis ir materialinėmis priemonėmis eina pagalbėn užsienio lietuviams. Mes jai turime visi padėti. Telkinėmis pajėgomis sieksime, kad tie musiški, kuriems buvo lemta palikti savo tėvynę, nenutrūktų sąmonės gijų su savo tautos kaimėn. Pasirašė A. Smetona".

"Pasaulio Lietuvių" knyga yra didžiulė, netoli 400 puslapių. Kas ją vartys, tas susidarys gražų vaizdą apie mūsų brolius izeivius ir jų rupeščius bei pagaldas, kad 40% mūsų tautos, atsidurusios izeivijoje nereiktų užmiršti ir atiduoti į aklo likimo praraja. O toje "Pasaulio Lietuvių" knygoje daug kas pasakota apie žiemų ir Pietų Amerikos lietuvių, gyvenančių brollus Pabaltijo kraštuose, Vakarų Europoje, Afrikoje, Eurazijoje, Okeanijoje, Azijoje ir kitur. Paliesti emigracijos ir kolonizacijos klausimai, nušviestas pats draugijos gyvenimas, viso pasaulio lietuvių Dariaus ir Girėno diena, ekskursijos, lietuvių organizacijos užsieny, duota plačių informacijų ir t.t. Gale

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio
Knygynas
Worcester, Mass. 14 Vernon St.

Kas Dedasi Lietuvoje

Šių Metų Lietuvos Valstybės Biudžetas

Jau baigiamas ruošti šių metų Lietuvos valstybės biudžetas (visų metų valstybės pajamų ir išlaidų sąmata). Jis numatytas 267 milijonų litų sumai (pernai apie 257 mil. litų). Paprastų pajamų iš viso numatyta 225 mil. lit. (pernai 235 mil. lit.) ir nepaprastų — 41 mil. lit. (pernai 22 mil. lit.).

Zemės mokesčių šiemet valstybės išdada numato mažiau gauti, nes jis dabar Lietuvoje yra sumažintas 10%. Bet laukiamą akcizo mokesčių padidėjimo, nes nuo šių metų rudens pradės veikti antrasis cukraus fabrikas Paventėje.

Naujame biudžete nepaprastų valstybės išdada pajamas sudarys: iš valdininkų atlyginimo išskaitymai 22.80 mil. lit. ir vidaus mokykla 18 mil. lit.

Biudžete paprastų išlaidų numatoma 206,92 mil. lit. (pernai buvo 207,32 mil. lit. ir nepaprastų — 60,28 mil. lit. (buvo 46,99 mil. lit.)).

Nepaprastų išlaidų šiemet tenka daugiausia krašto apsaugos reikalams — 25 mil. lit. (buvo 10,87 mil. lit.) ir finansų ministerijai — 8,18 mil. lit. (buvo 2,31 mil. lit.). Kitoms įstaigoms paskirta maždaug tiek pat, kiek ir pernai. Paprastų išlaidų sąmata, nors įstaigų sąmatos buvo karpomos ir anksčiau ir daugelio jų buvo ir šiaip gana kuklios, šiemet dar sumažinama apie 0,4 mil. litų. Nepaprastų išlaidos turi didėti ne tik dėl ekonominės krizės ir pasaulinės politinės padėties nepastovumo, bet ir dėl to, kad šiais metais sueina terminas išpirkti Lietuvos laisvės paskolą, kas šių metų valstybės biudžete sudaro gana stambią sumą. Jai padengti ir yra didinamos nepaprastų valstybės pajamos. Šių pajamų žymią dalį sudaro valstybinė vidaus paskola 18 milijonų litų, kurios įvedimą negalima laikyti Lietuvos finansinio ukių nusilpimo pažymiu.

Kaip anksčiau nurodyta, šių metų Lietuvos valstybės biudžete didesnės sumos skiriamos valstybės saugumo reikalams. Savaimė aišku, kad kitos valstybės šioms reikalams skiria net pusę viso valstybės biudžeto ir ginčijuojasi net lenktyniaudamos, Lietuva negali rasti sudėti ir būti rami. Krašto gynyboje reikalaujama stiprinama yra kiekvieno dorą piliečio pareiga, ypač šiais Europoje neramiais laikais. Tuo labiau, kad Lietuva jau veda neginkluotą karą su Vokietija už Klaipėdą. — Tsb.

Kaip Lietuvoje Ruošiamasi Priešcheminei Apsaugai

Dabar visose Europos valstybėse varoma plati agitacija, kad žmonės kuo daugiausia domėtis prieš chemine apsauga. Visur nurodoma busimo karo baisumai ir sakoma, kad mokesčiai nuo dujų saugotis gana lengvai perneš busimo karo baisumus.

Lietuva, budama kaimynystėje su imperialistinėmis valstybėmis savo saugumui turi ypatingai rūpintis. Ji taip pat ruošiasi visiems galimiems netikėtumams, drauge atkreipdama reikiamo dėmesio ir į priešcheminę apsaugą. Gyventojus paruošti šiai apsaugai Lietuvoje stengiasi aeri — klubas, savivaldybės, šaulių sąjunga ir pati valstybė. Šaulių būriai rengia tam tikrus kursus, kuriuose žmonės mokomi kaip vartoti dujų kaukes ir kitas nuo dujų apsaugojimo priemones. Kaune ir didesniuose miestų savivaldybės išleido privalomus namų savininkams įsakymus, kad kiekvienose gyvenamose namuose būtų įrengtos slėptuvės nuo dujų. Lietuvos aeri klubas varo kitos rūšies propagandą. Jis gamina ir leidžia priešchemines ir priešlektuvinės apsaugos literatūrą; jis daugelį Lietuvos kinų — teatrų rodo priešchemines apsaugos filmas. Valstybė lėšomis padeda visam priešcheminės apsaugos darbiui.

Lietuvos gyventojai patys gerai supranta busimo dujų karo pavojų. Todėl visi, ypač jaunomėnė, stropiai ruošiasi priešcheminei apsaugai.

Lietuvoje Įsteigtas Statutinis Teismas

Vokiečiai savo agitacijoje prieš Lietuvą visur skelbia, kad Lietuva nesilaiko Klaipėdos krašto statuto, jį laužo, leisdamas statutu priešingus įstatymus. Iš tiesų tokie gandai yra tik vokiečių prasimanymai ir jų agitacijos išdava. Lietuva neišaušo Klaipėdos krašto statuto bet jį visados gyna ir gins savo valstybės neliečiamybę. Lietuva ne tik nelaužo, bet dar apsaugo nuo blogos valios Klaipėdos krašto statutą. Tai patvirtina ir Lietuvoje naujo statutinio teismo įsteigimas.

Šiam teismui pavedamos išspręsti visos bylos ir persvarstyti abejotini įstatymai dėl Klaipėdos krašto. Teismui pavedama išaiškinti, ar esamieji Klaipėdos krašto ar Didžiosios Lietuvos įstatymai neprieštarauja Klaipėdos krašto statutui. Jeigu pasirodys, kad yra statutui priešingų įstatymų, jie bus pakeisti. Bylas statutiniame teisme galės kelti tik Klaipėdos direktoriaus pirmininkas, krašto gubernatorių ir teisingumo ministeris. Statutinio teismo sprendimai yra galutiniai ir niekam daugiau neskundžiami.

Potvynis Klaipėdos Krašte Pridarė Bėdos

Šiemet beiniant Nemuno ir Kuršmarių ledams, nuo potvynio nukentėjo kai kurie Klaipėdos krašto gyventojai. Krašto direktorija nukentėjusiems nuo potvynio paskyrė pašalpų. Raudonasis Kryžius nukentėjusiems teikia nemokamą medicinos pagalbą, o Macikų įgulos kariuomenės dalys duoda lauko virtuves ir nukentėjusius aprūpina maistu. Neseniai nukentėjusiose srityse lankėsi Klaipėdos krašto direktoriaus pirmininkas Bruvelaitis. Apytikrėmis žiniomis, nuo potvynio nukentėjo apie 100 šeimų. — Tsb.

Lietuviškos Džiunglės ir Tropiški Vaizdai

Mūsų vaizduotėje su tropiku gamtos stebuklais rishamas nepereinamų girių ir džiunglių vardas. Tai nedžiugiančios balos su krakodilais, smaugliais, plėšriomis žuvis, milijardais uodų ir įvairiausių kitokių vabzdžių, susipinusiu medžių tankumynuose. Panašius sausų džiunglių, tik be smauglių ir krakodilų, yra ir Lietuvoje. Jos yra ne kuriame nors apšviestoje užkampyje, bet Kapgalio Užmarije, netoli Klaipėdos miesto. Lietuvoje yra ir vandens džiunglių. Tai visoki baigiantieji nykti ežerai, aplėisti upių ruožai. Iš jų ypač paminėtinas didžiulis, užaugęs ežeras Nemuno žiotyse. Tai Krakų Lanka, kurios paviršiuje susipina įvairūs vandens augalai. Šiame ežere sunku valtimi prie kranto prisitiirti, o plaukti visai neįmanoma. Krakų Lanka seniau buvo Kuršių marių dalis. Nemuno atneštas smėlis ją atskyrė nuo marių. Ežeras jungiasi su didžiausia Nemuno šaka Atmata. Bet smėlis iš Nemuno į ežerą dabar beveik nepatenka. Tuo ežeru dabar naudojasi žvejai ir ukinininkai: ežeras nuomojamas švendrams šienauti, išdžiūvę švendrai vartojami, kaip šiaudai, stogams dengti, vietoje balanų sienas tinkuojant, ir tvoroms. Krakų Lankon kartais patenka garlavis, kuris įklimsta į švendrų krumas. Jurininkai turi daug sunkaus vargo, kol garlavių išveda iš ežero.

Lietuvoje taip pat nesunku rasti "nelietuviškų vaizdų". Kai kurie jų panašūs į Afrikos juodųjų negrų kampelį, tik be negrų. Kiti vaizdai tai gražūs ežerų didžiulės įlankos su švendrų krumais ir baltomis plaukiojančiomis gubėmis. Paskutiniai vaizdai galime labai dažnai matyti gražiajame Platelių ežere.

Mūsų tėvynėje yra labai daug gamtos egzotiškų vaizdų. Turistams, apsilankiusiems Lietuvoje, sako, kad lietuviškos džiunglės ir tropiškų vaizdai yra kiek panašūs į natūralią šilų kraštų aplinkumą. — Tsb.

KAIP RUSIJOS CARAS NIKALOJUS I GELBĖJO KAUNĄ NUO POTVYNIŲ

Prieš 100 metų dar nebuvo gerų techniškių priemonių reguliuoti upių vagas. Todėl Nemunas užliedavo dabartinį senamiestio plotą. Kaunas pamažu vis augo. Jau nuo 1800 m. pasidarė žymesniu miestu, nes pro jį ėjo kelias iš Petrapilio į Berlyną. Rusijos carai, vykdamai užsienin sustodavo Kaune, kur dabartinės miesto rotušės rumuose jiems budavo paruošti specialūs kambariai.

1850 m. pavasarį caras Nikolajus I ruošėsi vykti Berlyną. Tuojuo buvo išsiustas įsakymas Kauno apygardos inžinieriui Četverikovui, kad šis kuo skubiausiai sudarytų planą, kaip apsaugoti Kauno miestą nuo potvynio, kur susigruda ledai ir kliudo susisiekimą su Suvalkija. Savo įsakyme caras nurodo inžinieriui, kad reikia ypatingo dėmesio kreipti į dešinįjį Nemuno krantą, nes čia daugiausia turima nuostolių. Inžinierius ilgai planavo, bet netrukus pradėjo Nemunu eiti ledai ir jo projekto liko tik popierėje. Visa laimė, kad tais metais buvo ankstyvas pavasaris ir atvykęs Nikolajus I į Kauną, potvynio jau nerado.

1851—1853 m. tas pat inžinierius Četverikovas siekė tiek įvykdyti carą įsakymą ir kai kur sustiprinti Nemuno dešinįjį krantą. 1855 m. Kauną ištiko didžiausi potvyniai. Ledai susigrudo Nemuno — Neries santakoje. Didžiausi ledų kalnai buvo užvertę Vytauto bažnyčia. Kauno gyventojai nusigando, nežinodami kaip savo turtą gelbėti nuo vandens. Šiuo metu į Kauną antrą kartą atvažiavo Nikolajus I.

Caras nę nesustojo jam skirtuose rumuose, bet tuojuo nuvyko prie Nemuno ištirti, ar bus galima persikelti Suvalkijos pusėn. Caras skubiausiai pakvietė inžinierių Lampe ir jam davė tokį įsakymą: "Kuo greičiausiai sudaryti projektą Nemuno ir Neries krantų sustiprinimui su tikslu šių upių krantų profiliu. Atkreipti dėmesio į Kauno miesto apsaugojimą nuo potvynių, o ypač sustiprinti Pranciškonų gatvės dešinį pusę. Tarp Nemuno ir Neries sudaryti aukštas daubas, ten pilant žemės. Prie šių aukštumų reikia priskirti ir pilies griuvėsius. Kad šios daubos būtų vandens neišplaukamos, reikia vandens srovę pakreipti kita vaga".

Nikalajus I, davęs tokį griežtą įsakymą, išvyko į Berlyną, o grįžęs pamatė, kad jo įsakymas jau vykdomas. Visi Nemuno ir Neries krantų stiprinimo darbai buvo atiduoti žymiausiems tu laikų rangovui Kaune Kapeiliui ir Gelpmui. Visiems šiems darbams buvo išleista daugiau apie pusę milijono rublių. Caras buvo šiam reikalui paskyręs milijonų rublių; pusę pinigų dingo caro įsakymo vykdytojų rankose, o Nemuno krantai buvo gerai sustiprinti tik popierėje. Po dviejų metų pavasarį pasikartojęs Nemuno potvynis visus sustiprinimus sunaikino.

Dabar Nemuno krantai yra sustiprinti ties senamiesti, kur žmonės kasmet daugiausia kenčia nuo potvynių. Tie potvyniai kartais buna dideli ir užemia nemažą miesto dalį. Šiemet vasario pabaigoje Nemuno ledai išėjo be jokio triukšmo ir Kauno potvynis išvengta. — Tsb.

Anglai Lietuvos Pajuryje Nori Ieškoti Gintaro

Lietuviškas Baltijos pakraštys ir Kuršių marios jau senovėje visoje Europoje buvo žinomi, kaip gintaru turtingi vandens plotai. Vėliau kartą kitą čia lankėsi įvairių kraštų mokslininkai, tirdami gintarį ir jo atsiradimo aplinkybes. Prieš 100 metų gintaro ieškojimu Kuršių mariose buvo plačiai pragaršėjęs anglas Beckeris. Jis net laikomasis gintaro ieškojimo Kuršmarėse pionieriumi. Dabar jo anukas anglas Schimmelfpenig kreipėsi į Kaipėdos uosto valdybą, prašydamas, kad jam būtų leidžiama kasti gintarą Kuršių mariose ir visame Baltijos pakraštėje. Jis už tai žada uosto valdybai stambius pinigus. Be to, žada daug pinigų įdėti ir į pačius gintaro ieškojimo darbus. Sis anglas mano pirmiausiai gintaro ieškoti ties Juodkrante, kur esą dideli gintaro sluoksniai.

Klaipėdos uoste valdyba šį anglo prašymą užtarė ir jį atidavė išspręsti Lietuvos finansų ministeriui. — Tsb.

Kaip Želdinami Lietuvos Miškai

Senovėje dabar lietuvių gyvenami žemės plotai buvo apaugę tankiomis sunkiai išbrendamomis giriomis. Tose giriose buvo daug įvairių ir retų žvėrių. Šiandien jie jau išnykę drauge su didžiausiais Lietuvos miškais. Visoki karai, neramumai, svetimtaučių viešpatavimas Lietuvoje miškams labai išnaikino. Juk svetimtaučiai nebrangino Lietuvos-turto-miškių. Jie miškus dideliais kiekiais pardavė ir naikindavo. Gi lietuviški žuolai, uosiai ir kiti tvirtieji medžiai jau seniai branginami pasaulinėse rinkose.

Smarkiai Lietuvos miškus išnaikino paskutiniai didysis karas ir žiurii vokiečių okupacija. Daugelį tankių miškų taip vokiečiai iškaipo, kad tik provažais ir kalnai beliko. Pagaliau, per Didįjį Karą įvairūs gaisrai labai sunaikino Lietuvos miškus.

Pradėjusi savarankišką darbą Lietuva, ėmėsi tvarkyti naikinamus miškus. Juose uždrausta ganyti gyvulius, nes jie daug jaunų medelių nulaužo ir išgadinė. Imtasi dirbtinėmis priemonėmis atželdinti miškus. Daug kur miškuose aikštės užsodintos jaunomis pušaitėmis ar eglėmis. Kai kur auginami ir ažuoliukai bei uosiai. Šie medeliniai gana gerai auga jie miškų administracijos saugojami, o susipratusių

žmonių globojami. Dabar Lietuvoje medelynais jau apsodinta apie 10.000 ha Lietuvos miškų plotų. Manoma, kad už keliolikos metų jau bus galutiniai sutvarkyti visi išnaikintų miškų plotai ir jie bus apsodinti jaunais medeliais.

Dar ir dabar kasmet, del žmonių neatsargumo, įvyksta didesni ar mažesni miškų gaisrai, kurie irgi sunaikina nemažus miškų plotus. Žinoma, su tokiais gaisrais tiek miškų administracija, tiek apylinkių gyventojai kovoja. Vien tik šiais metais Lietuvoje išdegė apie 400 hektarų miško. Ir šiuos išdegius plotus nuo ateinančio pavasario apsodins jaunais medeliais.

Pažymėtina, kad miškų apželdinimo ir atgaivinimo darbe uoliai dalyvauja Lietuvos gyventojai, ypač įvairių jaunimo organizacijų nariai. — Tsb.

"Šunų Kapai" Lietuvoje

Dar daug kas ir Lietuvoje nežino, kad netoli Kauno, Petrašiūnų smiltynuose yra dideli "šunų kapai". Tuose smiltynuose jau yra užkasta apie 10.000 šunų. Tai vieni nuostabiausių "kapų", kuriuose užkasta tiek daug tų nekaltų gyvulių. Ir visa tai daroma prieš pačių šunų norą.

Kauno gyventojai puikiai pažįsta keistą vežimą, panašų į dėžę ant ratų, kuris kiekvienos dienos ankstyvą rytą slankioja laikiniosios sostinės gatvėmis. Tai 4 langais, apkaltais geležinėmis grotomis, "šunų kalėjimas". Priešaky vežime sėdi du žmonės, ginkluoti lazdomis ir gaudomaisiais tinklais. Šio "šunų kalėjimo" durys apkaustytos didelėmis geležinėmis spytomis. "Šunų kalėjimas" — tai pabaisa šunims valkatams, kurių dar vis nemažai atsiranda Kauno gatvėse.

Šunų gaudytojai gerai žino savo amatą ir puikiai pažįsta šunų psichologiją. Kai tik jie gatvėje pastebi palaidą šunį be antsnukio, vežimas-kalėjimas tuojuo sustoja. Vienas vežėjų, ginkluotas didžiule lazda ir revoliuriu ima šunį vartyti, o antras su specialiu tinklu ant ilgo koto tykvoja užkampyje, kur turi bėgti šuo valkata. Priarištinius aukai, jis akimirksniu užmeta tinklą ir šuo jau sugautas. Dabar abu šunų gaudytojai jau nusprendžia į kurią "kalėjimo" kamerą šunį patalpinti. Didelius ir piktus šunis talpina į karcerį, o mažus — į bendrą skyrių.

Ir taip kas rytas Kauno gatvėse dirba šunų gaudytojai. Apie 7 val. jie grįžta atgal į Petrašiūnus su pilnu šunų "kalėjimais".

Taupymai Laike Kovo Mėnesio

DANTŲ TAISYME

PADIRBTI DANTYS IŠTRAUKIMAI TILTELIAI IVAIRŲS TAISYMAI

Visas Darbas Gvarantuotas

VELYKOS ateina — prašalinkite savo negeras dantis ir jų vieton įdėkite naujus dantis, kas bus jūsų sveikatos nauda. Pasiruoškite šypsočiai! Pamatykite mus šiandien — peržiūrėjimas už dyką

TEL. DIAL 2-6810 VALANDOS: nuo 9 ryto iki 6 vak.

Dr. Shawmut Dentist Inc.

536-A MAIN GATVĖS VIRŠ T and T RESTORANO

High-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal & Ice COMPANY

Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631

Visokios Rušies Angliai NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MĖLYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALISKUMAS

Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui

JONAS KIELA

441 Millbury St., Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn

ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527

Charles W. Tamulonis

Namų Tel. 2-0911

Naujas Lietuvos Advokatas

Prityręs Teisų Žinovas

Teiraukitės

390 Main g-vės—Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D.

(VEIKSNER)

LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS: Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare (Sėkmadieniais sulig susitarimo)

Tel. 5-7810

96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D

Gydytojas

Baigęs Mokslą Suomijoje

OFISŲ VALANDOS: Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare

Trečiadieniais — nuo 10-11

45 Prospect Street

Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.

49 Millbury Gatvės

— Sveikas gyvas brolaui! — Kur eism? — Na eism pas Čėsną — girdejau tūri importoto gėrymo.

VILLAMAS ir ADOLFAS ČĖSNAI

90 Millbury Gatvės

Worcester, Mass.

Čia gausit išsigert importuotų gėrymų

"Russian Cleercoal"

ANGLYS

Aukštos šilumos ir Mažiau Bažkutės Pelenų Iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.

34 Franklin St.—Worcester, Mass.

Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. CIVINSKAS

Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

Patarnauju laidotuvių ir išrandavimų automobiliu įvairiems reikalingam už priemamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898

340 HARDING STREET

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

KLAIPĖDOS SUKILIMUI JAU BUVO BEMUŠANTI DVYLIKTA VALANDA

Lietuvos kariuomenės teisme valstybės išdavimo byloje ėjo kaltinimo ir gynimo kalbos. Labai svarbias, krašto padėtį ir abiejų nacionalistinių partijų darbus bei dvasią nušviečiančias kalbas teisme pasakė kaltinimo advokatai: Mykolas Sleževičius ir Z. Toliušis. Adv. Sleževičius sako, kad Neumanno ir Zaso partijos, prisidengusios nekaltybės skaisčiu, visomis jėgomis skleidė mintis, kad Klaipėdos kraštas būtų prijungtas prie Vokietijos. Partijų tikslui siekti nereikėjo daug ginklų, nes sukilimo vadui buvo įsitikinę, kad jie yra laimėtojai, nes anapus Neumanno stovėję tukstančiai vokiečių smogikai, kurie buvo pasirengę sukiliams padėti. Adv. Sleževičius smulkiai išvardijo visus dr. Neumanno neįtikinamus ir, kaip jis, dviveidiškai veidkamas, visą laiką stengėsi įrodyti esąs ištikimas Lietuvos pilietis. "Niekas netiki Neumanno žodžiais — sako Sleževičius, — ir pagaliau nenori, kad jis meluotų. Visi supranta, kad jis, kaip nacionalistas, nebus lojalus Lietuvos valstybei. Ir teismas nereikalauja, kad dr. Neumannas ateitų čia ir kalbėtų netiesą. Tegul nemano dr. Neumannas, kad Lietuva tikrai būtų Azija, kuri nesupranta jo gudrumų ir negali įvertinti, kur yra ištikimumas, o kur nusikaltimas. Lietuvos žmonės supranta ir kariuomenės teismas gerai įvertins jo tuos veiksmus" — pabrėžė adv. Sleževičius, žvelgdamas į vietoje nebenusėdinti teisiamaį dr. Neumanną.

"Suprantama, — toliau kalbėjo Sleževičius, — dabar jiems parūpo. Jie patraukti tieson. Jiems ir jų dvarams grėsia pavojus. Ir tas vyriausias Klaipėdos krašto prokuroras von der Ropp, vyriausias teisėtuomo gynėjas, kuris pirmas visus juos turėjo patraukti atsakomybėn ir pasodinti į kaltinamųjų suolą, — jis pirmas nacionalistas Klaipėdos krašte. Dabar mums darosi aišku, kad sukilimo pavojus Klaipėdos krašte buvo didelis. Jam jau buvo pradėjusi mušti 12 valanda. Jei nebūtų susigriebta, gal sukilimas seniai būtų įvykęs."

Nuopiešdamas priešvalstybinių Neumanno ir Zaso partijų dvasią ir darbus, antrasis kaltinimo advokatas Zigmantas Toliušis sako, kad dviveidiškumas, priešlietuviškumas ir priešvalstybiškumas buvo pačios svarbiausios teisiamaųjų partijų žymės. Neumannininkai ir zasininkai tiesiog visko nekentė, niekino kas lietuviška. Rengdamiesi sukilimui, jie persekiojo, skriaudė ir kankino Klaipėdos krašto lietuvius. Teisiamaųjų partijų nariai valstybės išdavimo darbui buvo skubiai, bet lankščiai pasiruošę. Teisiamaųjų gyninimas, kad jie sukilimui nesirengia, nieko neįtikina. Byloje esančiuose dokumentuose pasakyta, kad Neumanno ir Zaso partijos yra Hitlerio įgaliotiniai Klaipėdos krašte ir, kad jos vykdo vokiečių rytų politika. Adv. Toliušis prašė, kad teismas iš visų septynių Jesučio nužudymo dalyvių Jesutienės naudai ateistų 54.260 litų.

Advokatų M. Sleževičiaus ir Z. Toliušio kaltinimo kalbos buvo ne tik teisiamaiesiems; tai buvo gytinimas Lietuvos ir kaltinimas imperialistinės, hitleriškosios Vokietijos. Tai buvo Lietuvos valstybės, lietuvių tautos advokatų žodžiai, kurie jaučia nacių pavojų Lietuvai ir, kurie šiuo audringu metu, išėjo ginti lietuvių tautos nuo grubuoniškos Vokietijos užsimojimų.

Kovo 12 d. pradėjo kalbas teisiamaųjų advokatai. Po tokių skaudžių ir griežtų valstybės išdavikams kaltinimų, suprantama, kad gynimo advokatų pozicija labai susiaurėjo.

Ką Lietuvos Ukinkas Parduoda Užsieniams

Po nepriklausomybės atgavimo karo metais sunaikintas Lietuvos žemės ukis emė sparčiai atsigausti. Svarbiausia to priežastis — visur žemės ukio gaminių didelis poreikavimas ir geros kainos Lietuvos ukinkai, laisvės spinduliams švistelėjus, griebėsi atstatyti karo audrų sugriautus savo ukius. Sunkus buvo tai darbas, nes truko gyvulių ir ukio padargų, o laukai buvo apieisti, kariškais apkasais išvargoti ir spigliuotomis vielmis išraizgyti, daugelis trobsių pelenais paversta. Taigi visam atstatymui didžiausią pagrandą sudarė pasiryžimas ir praktikuotas darbas. Viskas buvo auginama ir gaminama senoviškai, ukio gaminiai buvo prastai paruošiami. Buvo žiurima, kad tikrai daugiau jų sau ir pardavimui pagaminti. Koro metais išbadinta Europa, o pirmoji eilė Vokietija, į maisto produktų rūšį mažai težiurėjo. Tikta duok — ir pinigų gerus mokėjo. Bet greit šitoks laikas praslinko.

Per keletą metų visur ukio produktų buvo gana daug prikaminta; kainos emė kristi. Pradėta reikalauti gerai pagamintų aukštos rūšies, tvarkingo paruošimo ir patiekimo. Lietuvos ukinkui teko taikytis prie naujų ir vis kitėjančių užsienių rinkų ir jų reikalavimų. Dar keletą metų vyriausiomis Lietuvos prekėmis užsieniams buvo linai ir miškas. Bet greitai ir šioms prekėms užsienių rinkos sumažėjo ir sumenkėjo. Reikėjo imtis naujų ukio šakų.

Nuo 1927-1928 metų labai sparčiai pradėta ugdyti bekono gamyba. Anglijos rinkai ir plėtimui piemininkystė. Valdžia emė tas ukio šakas visais budais remti. Valdžios lėšomis buvo pastatyti net penki didžiuliai bekonių kiaulių apdirbimo ir išvežimui į užsienius paruošimo fabriškai (Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Tauragėje ir Šiaurės). Visam krašte taip pat

daugiausia valdžios lėšomis, pristeigta apie 300 garinių, 150 rankinių pienuių ir apie 2000 grietinės nugriebimo punktų, kad ukinkams būtų arčiau ir patogiau statyti pienui pienui. Greta to ukinkai buvo raginami ir skatinami geriau ir daugiau auginti bekonių kiaulių, įsiveisti geresnių karvių ir jų pienui statyti pienui. Valdžios ir pažangiųjų ukinkų bendros pastangos sparčiai davė gražių vaisių. Bekono ir sviesto eksportas smarkiai augo, ir šios dvi ukio šakos keletą metų sudarė Lietuvos ukio pagrindą. Bet vėl bėda. Prieš keletą metų Anglija pradėjo savo dominijoms tiesti privilegijų savo rinkoje. Iš svetimų kraštų žemės ukio produktų įvežimą emė siaurinti, varžyti kontingentais. Ir dabar į Angliją Lietuva gali išvežti tik ketvirtadalį to bekono kiekio, kokį pagamina. O galėtų pagaminti dar trigubai-keturubai daugiau. Be to, kainos ir bekonių ir sviesto labai žemos. Valdžia primokėjimais turi palaikyti kainas, kad ukinkams šiek tiek apimokėtų jų produktų gaminimas, kad visai nežlugtų taip sunkiai ir brangia kaina užugdytos žemės ukio šakos. Tokiems primokėjimams valdžia tiktai pernai metais išleido apie 20.000.000 (dvidešimtis milijonų) litų.

Bet šiomis šakomis Lietuvos ukis negali remtis. Dabar rupinamasi ugdyti ir plėsti naujas, kad ir smulkesnes, žemės ukio šakas, kartu ieškoma naujų rinkų Lietuvos ukio gaminiam. Prie tų rinkų reikalavimų tenka vėl prisitaikinti. Vėl nauji vargai, nauji rūpesčiai ir Lietuvos ekonominėms organizacijoms ir visiems ukinkams. Be bendrų ekonominių sunkumų. Lietuvos žemės ukis dar neša skaudžia auką už Klaipėdos kraštą. Už Lietuvos teisių Klaipėdos krašte apgynimą, įsitempę santykiu su Vokietija, kuri kerštandama ir versdama nusileisti, vykdo prieš Lietuvos ekonominį karą. Lietuvos ukio gaminiam artimiausia ir plati vokiečių rinka visai uždaryta. Vokiečiai net varžo Lietuvos prekių pervežimą per savo

Iš Naruševičiaus Raštų

DIDELĖ IR MAŽA GALVA

Mažas, bet išmintingas žmogelis viena kartą susiginčino su vyru milžiniško ugio.

— Jeigu nepaliausi kalbėjęs — pasakė Galijotas — tave, kaip bematant, į kišenių išidėsiu.

— Idėk mane verčiau į savo galvą — skambėjo mažojo atsakymas — o bent neturėsi ją tuščią!!

Norint, kad turėt ramų ir laimingą gyvenimą, reikia turėti du daiktus pilnu ir du tuščius, būtent: tuščią širdį ir tuščią galvą, o pilną pilvą ir pilną kišenių!

Kaž-kas, besimieruojant svetimą skrybelę, pasakė savininkui: — Abu turime vieną galvą.

— Atsiprašau, tamsta, — skambėjo atsakymas — bet aš turiu galvą tikta sau.

— Statau galvą, kaip užstatą — saukė besiginčinant tulas artistas.

— Na! — atsiliepė direktorius — nedaug tamsta rizikuoj!!

Kuomet sunus ūlo sodiečio rengėsi į karą, prižadėjo tėvui iš karo sugrįžus atnešti priešų galvą, tačiau sodietis jį spaudė prie savęs ir bespausdamas kalbėjo su verksmu:

— Brangus suneli! gali man jokios galvos neatnešti, by tikta su nuosava galva sugrįžtum!

Visas astronominis pasaulis domėjosi kometa be galvos, kuri buvo pastebėta danguje 1846 m. Niekas nežinojo, kur jinai eina, iš kur pareina, kokis jos tolumai, nes ištikrųjų sunku yra apskaityti, kur galima be galvos nueiti...

PILVAS

Kuomet kunas ir dušia apsiavedė, tai gamta toms vedyboms dovanojo, kaip pasoga, trejopa namų tvarką: galvą, širdį ir pilvą. Tuojau galima pažinti, kad žmogus pats tuos baldus pastatė ten, kur norėjo, nes pilvą arčiau pie širdies patalpino, o galvą daug toliau. Pilvui davė natūralinį uždengimą, nelyginant apsaugojantį stogą, taip kad, niekuomet jam sketis nereikalingas, tuo tarpu kaip gerbiomųjų jį galva kiek kartų buna gerai nuplaunama ne tikta dangaus, bet ir žmonių! Neramią galvą tuojau atiduodama po priežiūrą, o pilvui viskas leidžiama, nors nežinia kokius šposus bekrėstų! Oi, pilve, pilveli, kiek kartų tu mums nusikalsti ir net prieš padorumą, o mes tau viską dovanojame!...

Ar-gi ne taip, brangus skaitytojai? Žinoma, kad taip! Kas su tuo nesutinka, ar šiuo klausimu kitaip nusistatęs, teatsiliepia ir drąsiai teišreiškia savo nuomonę! Bet ar šiaip ar taip pilvo klausimą statusim, bet noroms-nenoroms turim pripažinti, kad jis mūsų kune turi daug ir labai didelių privilegijų...

PASIKALBĖJIMAS SU KURČIU ŽMOGUM

— Kaip gyvuojate? Kas gera mieste girdėti?

— Kataras (sloga) ponuli, kataras!

— Kokis kataras? kur?

— Na, pėksti, tamsta sakai... — Bet aš klausiu mieste...

— O taip, pagaliau, priduriau.

— Ką?... choleros?

— Taip, ant gelžkelio...

— Kaip tai ant gelžkelio?

— Kas link tos sodybos, del kurios 8 metus rupinausi.

— Girdėjau, kad tamstos žmona turi sunų?

— Ponuli, su protekcija trijų asmenų!

— Ką čia tamsta kalbi??

— Nes aš tuo reikalu mažai tesirupinau... Kiti už mane tą reikalą išvedė...

— Na, na, na!...

— Bet tukstantį litų kasmet... — Tamsta kalbi apie sodybą!!

— O kad tave velniai pagriebtų! (Eina drauge).

— Delko tu toks linksmas, gal paskutinėj loterijoj išlošei stambią pinigų sumą?

— Et! kas čia man ta loterija! — Tai delko-gi tu toks linksmas?

— Na, tikta tu sau įsivaizdink, mano uošvė su Iksu pabėgo į Ameriką ir užtikrino, kad jau niekuomet nebegrįžianti.

Turtuolis paskendęs susitiko besiskundžiantį pavargęli.

— Ponuli! mirštu iš bado!

— Laimingas tamsta! — nusprendė milijonierius.

KUPRELIS

Mokytas, bet nuo prigimties kuprotas žmogus, vaikščiodamas po sodną, išgirdo, kad du ponai, paskui jį beeanantieji, pavadino jį Ezopu. Taigi jį juos atsigrįžęs tarė: "Sakote teisybę, ponaičiai, kad aš esu Ezopas, nes net gyvulius privedu prie tokios padėties, kad jie prakalba".

VALGYKLOJE

Vienoje žemesnės rūšies valgykloje svečias randa sriuboj plauką. "Ponia šeimininke", šaukia užsigavęs, "prašau pažiūrėti, kokį juodą plauką radau sriuboj".

Šeimininkė: E, kas du priekaištas! Tamsta gal norėtum, kad del tamstos virėja tyčia šviesaus plauko ieškotų.

RESTORANE

— Aš prašiau vyno ir vandens.

— Vynas yra, o kur vanduo? — Vanduo, ponuli, jau vyne yra.

BANKININKAS IR JO PANELE

Tula panelė gyveno širdinguose santikiuose su bankininku Bourret. Vieną kartą ans budamas geroj nuotaikoj parašė savo pavarde ant tyro vekselinio blanko ir jį savo panelei įteikė. Nuo jos dabar priklausė užpildyti blanką svarbiu prizadėjimu, ar patalpinti jame didelės sumos vekselį. Po kiek laiko, kuomet bankininkas sugrįžo prie paprastos savo nuotaikos ir šalto krajoj, suteikė jam didelio nerimo mintis, kaip panelė jį parašą sunaudojoj, rusčiai ją apie tai paklausė, pagalios, išreikalavo iš jos prizadėjimą, kad jam tą popierą parodysianti. Panelė pradžioje iš jo baimės juokėsi, paskiau iš jo tyčiojosi, galų-gale išlosto jam blanką parodė. Bankininkas godžiai jį nutvėrė ir šiuos žodžius perskaitė: "Prizadu amžinai mylėti mano brangiąją Gaussin". Gaussin — tai buvo anos panelės pavardė.

JEIGU...

Jeigu nebūtų saulės, nebūtų mėnulio.

Jeigu nebūtų Napoleono I, nebūtų Napoleono III.

Jeigu špagatas tiek kainuotų, kiek šampanas, o šampanas tiek gertų, o špagatas, tai špagata ponai gertų, o šampaną vežėjai.

Jeigu pas mus būtų tokis vargas, kokiu paprastai nusiskundžiama, tai auksakaliai ir laikrodininkai užuot brangiųjų akmenų ir aukšinių daiktų pardavinėtų bulkas ir sardinkas.

Jeigu baletu šokikės tiktai baltą šoktų, o dainininkės tiktai dainuotų, tai madnų magazinų-krautuvių savininkai neišstatytų languose tokių brangių stiklų ir dar bangesnių papuošalų.

Jeigu žmogus turėtų smegenis tenai, kur turi širdį, o širdį pilve, tai visi žmonės pasaulyje būtų bankininkais.

Jeigu Mariampolės ir jos apylinkės ukinkams būtų sunku gyventi ir jeigu, kaip tvirtinama, jie mažai litų turėtų, tai vienais 1928 metais nepalikėtų Mariampolėje vieniems tikta alkoholiniamis gerimams du milijonu litų!

Jeigu Lietuvos žmonės nors dalį tų pinigų, kuriuos prageria, paaukotų nukentėjusiems nuederliaus šiaurės Lietuvos gyventojams, tai šie pastarieji jokio bado nejaustų ir nebūtų jokio reikalo daryti atatinkamą rinkliavą po kaimus ir miestus nukentėjusiems šelpiti.

Pagalios, jeigu nukentėjusieji savo ruožtu būtų nors vienus metus negėrė akoolinių gerimų, tai taip-pat turėtų gražių litukų, už kuriuos būtų galima ir maisto ir šėklos ir visko, ko tik reikia išgyti!...

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGELA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Zygio atgarsi pasauli. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirt. viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

Arėjas Vitkauskas

Lietuviška Kalba

Ten, kur plenti treino lainių, turi saidvokai daug sainių, ten — Čikagoj — pagal leiką, bomas valgo seną steiką. Runija ten šuo pro šalį — bet patestyti negali — muffinasi sau neėdės. Bomas baigia atsisėdęs, savo įprastąjį lunčių. Vėliau popierų jis bunčių pasiėmęs reišus skaito arba kas ir ką kur faityj; pikščius dar pasižiuri, pasitaiso sau kepurę ir, perskaitęs apie keisą, kaso sau neskustą sau feisą ir nueina sau į strytus... Well, kas čia mane subytys su lietuviška kalba? kas geriau kalbėsitė?.. Na!.. Chicago, Ill., 1934. II. 13 d.

Mūsų Diplomatas

Yra pas mus diplomatas Nors jis aklas kaip čiabatas, Bet savaip jis viską daro Agitacijas tik varo — Suko, eina kaip tik ratas. Labai myli jis kalbėti, Triusą savo prizadėti, Jeigu nori tu malonės Saugokis jojo koronės, Kad nereiktų tau gailėtis. Ruko jisai cigariuką, Bet nereikia jam cibuko, Juk jau dumai ir taip eina Papt, papt, papt, papt, regis vai Saugokitės vyriuko. [na Jeigu jis ant tav' užpyko, Meilė, triusas tuoj pranyko, Bus kalbų kiek tu norėsi, Linksmas jau neatsidvėsi, Juk purvuos tave paliko. Mat, jis yra toks veikėjas, Ar tai dumai, ar tik vėjas Pirmaučiausia išsišoka, Ką jis kalba nēr jam strioko — Jis nelaimiū tiks rinkėjas. P. Aukštikalnis

Monika ir Armonika

Turėjo jis armoniką, mylėjo jis ir Monika ir budavo, jis jai surėždavo "lalai"... Patiko mergai muzika, užtai ji kartais gužiką įsuduavo švarke... Ir kartą vakare, tai buta vasaros, jis koją basą jos kutendamas gėle pareiškė: "Aš tave, tu miela mano Monika, senai jau pamilau ir... aš tavęs prašau...". Šalia, prie jo armonika gulėjo, kai jam Monika ištarus lėtai: "Ir aš..." — lupt, lapatai, į glėbį krito ir — ją bučiniui bir-birr!! Pabiro žirniais meilė jų ir Monika jau iš tiesų netrukus rutą skynėsi, o jis kamašus trynėsi... Dabar diktoji Monika paglosto vis armoniką ir prašo vis pagriežti jį, kas darėsi širdy... Arėjas Vitkauskas

Temsta Padangės

Greitai temsta jau padangės Po skraiste debesų, Vėjas kaukia por palanges Net jaučiasi baugu. Greit sukils žaibai, perkunas, Trenks mus į nelaimę, Sudrebės nekaltas kunas Žus gyvybė kaime... P. Aukštikalnis

Pranešimas

Su Arėju Vitkausku norintieji susižinoti gali rašyti adresu: Mr. Arėjas Vitkauskas, 2138 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Geriau Juoktis Negu Verksti

PASIZADĖJIMUS LAIKO

— Delko, tu Jurgi, gerdamas degtinę užsimerki?

— Nes pasizadėjau žmonai, kad nepažvelgsiu į stiklėlį.

GERA ŠIRDIS

Žmona į grįžtantį ketvirtą valandą ryto vyrą. — Taigi, tu girtuokli, tik dabar į namus grįžti! — Ne, jau pirmiau grįžau. Porą valandų ant laiptų gulėjau, nes nenorėjau tavęs, mieloji, naktį žadinti.

PAŠTE

— Matus, ko tamsta nori?

— Prašau man duoti du ženkliukų, vieną į Kauną, kitą į Šiaulius.

Tik prašau p. viršininko man juos suvynioti kiekvieną atskirai į popieriuką, nes galiu suklysti, kur katras eina.

GALESTINGA ŠIRDIS

Kurpiaūs mokinyš sekmdienį pietums gavo labai mažą mėsos šmotelį. Liudnai žiuri ir lėkštę ir staugai pravirksta.

— Juozai, klausia šeimininkė, ko verki, ar skauda ką?

— Ne, man tik gaila to jaučio. Ar verta buvo del tokio mažo mėsos šmotelio atimti jam gyvybę.

KRIZIS

— Po šimts pyptkių, tame biznyje turiu 20 tukstančių litų nuostolių.

— Hm, tai labai nemalonu.

— Be abejo. Tuo labiau, kad toje sumoje buvo ir mano nuosavų litų.

TEISME

Piliētis kaltinamas davęs valdininkui kyšį. Teisėjas klausia: — Ar kaltinamasis prisipažinti papirkė šitą mokesčių valdininką?

— Gerbiamasis, p. teisėjas, ką reiškia papirkti? Aš su juo ėjau tik dėjybų iš tukstanties litų, kad mano mokesčiai nebus sumažinti. Žinoma, ir pralošiau, per tat ir turėjau jam sumokėti tukstantį.

PATS ZINO, NEREIKIA MOKINTI

Ligonis: — p. daktare, labai kenčiu. Padaryk, kad greičiau numirėčiau.

Gdytojas: — Nemokyk mane, nes pats gerai žinau savo darbą.

IR TAI GALI BUTI

— Rodos, kad tave išbraukė iš klubo narių skaičius?

— Ne, visai priešingai. Esu dabar pirmininku, tik visi kiti nariai išstojo.

PRAGARO KANČIOS

Klausia velniuko senas velnias: — Snargly, ko taip juokies?

Velniukštis: — Uždariau čia vieną moterišką su šimtu naujausios mados skrybelaičių, bet nedaviau jai veidrodžio.

VAGONE

Nerykantėmis vagone vienas keleivių užsidega papirosą ir ruoko. Viena ponina nemandagiam keleiviui daro pastabą: — Atsiprašau pono, ar negalėtumei susilaikyti nerukęs?

— Mėginau jau sykį, bet niekas neišėjo. Įprotis, ponina.

GUĐRUS

Vienas žydelis prizadėjo savo tarnaitę dovanu 100 litų. Davė jai čekį ant 300 lit. Jo gi pinigų banke tebuvo tik 250 lit., manė, kad su tuo čekiu jį nieko negaus, o savo pažadą bus ištesėjęs. Bet tarnaitės gudrios buta. Ji sužinojo, kad banke jo pinigų tėra tik 250 lit, jį inėšė žydelio vardu bankan 50 litų ir gavo visą sumą.

Arėjas Vitkauskas.

Vietos žinios

Atsišaukimas į Worcesterio Lietuvos Moteris

Kreipiamės į Jus, gerbiamas lietuvaite, kuriose dar lietuvių tautos meilė neužgeso. Neuztenka vien lietuvaite vardą nešiot, nes Lietuvai reikia ir darbų iš savo dukterų. Jau daug Worcesteriečių moterų žino, jog čia yra susitvėręs Lietuvos Moterų tautiškas ir kultūriškas klubas. Čia yra susisipietusios tos moterys, kuriom rupi palaikyti lietuvių turėjo kovoti už savo palaikymą savo nepriklausomybės ir kalbos. Nors mūsų tautai buvo daug sunkių laikų, po priespauda svetimi šalių, kurios stengėsi visais galimais būdais panaikinti kalbą ir papročius, visvien atlaikėme kovą ir pergalėjome visas kliūtis. Nors buvo uždrausta net lietuviška maldaknygė, vienok tas ir nenugalėjo mūsų tautos.

Dabar mes gyvendamos svetimose šalyje, kur galima be baimės išsireikšti savo mintis, todėl kviečiame lietuves moteris prisidėti prie šio klubo.

Jeigu kurios manytų jogei šis klubas yra įsisteigęs vien dėl pasilinksmimų, tai labai klus. Tiesa, mes nenuveikėm milijonų darbų, bet jau turėjome keletą užkviemtųjų iš amerikonių moterų klubų imti dalyvumą su jomis. Tas daug reiškia lietuvių vardo pakelime, — gi kartu su jomis daug galima padaryti. Tik štai vėliausias užkviemtųjų nuo "Worcester Girls' Club" imti dalyvumą jų Lėlių Parodoje. Mes emėme dalyvumą kartu su jomis ir sykiu su visų tautų lėlėmis buvo ir lėlė papuosta lietuvišku kostiumu, kurią paruošė mūsų narės p. Žukauskienė ir Patašienė. Laikui bėgant, įvyks dar ir svarbesnių parengimų, gi organiuotai bus galima daug geriau pasirodyti svetimtaučių akyse negu pavieniai.

Mūsų organizacija pageidauja daugiau sumanių ir praklinių moterų, kad galėtumėm išdirbt didesnį veikimą kultūriškoje dirvoje ir pralenkt kitas tautas. Mes esame ne kiek neprastesnės už kitų tautų moteris, gi tik reikia susijungti ir dirbt iš vien.

Dabar antradienio vakare, balandžio 9-tą, įvyks Lietuvos Moterų Piliiečių Klubo susirinkimas L. U. Klubo žemutinėje svetainėje. Sykiu bus ir iškilmingas naujų narių priėmimas.

Visos narės kurios jau priklausė ir naujos narės kurios ketina prisirašyti, malonėkite kuo skaitlingiausiai susirinkti, tai mūsų judėjimas bus tikrai gyvas. Korespondentė J. L.

Skubiai Išvyksta Lietuvon

Petras ir Agota Malauskai gavo laišką iš Lietuvos su liudna žinia, jogei ponios Malauskienės motina mirė. Ponia Malauskai buvo palikę savo tris vaikus pas motiną Lietuvoje pakol čia nesutaupys pinigų juos atsiimti. Taigi, kadangi dabar vaikai turi būti pas svetimus žmones, tai ponia Malauskienė greitai prisirengė prie kelionės, ir bėgy vienos savaitės kelavimo dokumentai buvo prirengti. Ponia Malauskienė išvyksta iš Worcesterio balandžio 5-tą dieną, traukiniu į New Yorką, kur laivu Europa keliaus Lietuvon. Sutvarkius visus reikalus, kuo greičiausiai su vaikais grįžs atgal į Ameriką.

Kelionės reikalus aprupino "Amerikos Lietuvis" agentura.

Nepasiduokite Buti Apgautais

Balandžio 2-trą dieną, Lietuvos Sunų ir Dukterų susirinkime buvo perskaityta nuo Labdaringos Draugijos laiškas, kuriame prašo aukų sušelpimui neturtingų vietinių lietuviškų šeimynų, pavargėlių, našlių ir našlaičių, be skirtumo pažiuos. Kiekvieną metą Labdarybės draugija renka pavargėliams aukas prieš Velykas ir todėl gali sušelpť daug šeimynų laike švenčių. Išklause Labdarybės draugijos laišką, nutarė neprisiidėti.

Sekmdienį, kovo 31-mą dieną, Lietuvos Ukėsų Klubo svetainėje buvo surengtos bendros prakalbos. SLA. 57-ta ir 318-ta kuopa surengė šias prakalbas. Lietuviški bolševikai atėjo prie svetainės durų ir pradėjo atkalbinėti žmones, kad neitų į prakalbas, sakydami žmonėms, jog įžanga yra 25 centai, o buvo tik tai 10 centų. Tai buvo žmonių suklaidinimas. Vienas iš jų reikalavo išdininko ar turi leidimą pardavinėti tikietus. Išdininkas liepė jam eiti pas svetainės prižiurėtoją. Tai "svetainės" pradėjo visokiais žodžiais užgaidinėti išdininką, tikslu sukelt nemalonumų, bet niekas jo nepaisė ir jį atydos neatkreipė.

Aš patarčiau visom Worcesterio draugijoms neturėti nieko bendro su jais, nes jeigu kas yra lietuvių veikiamas, niekuomet jie neremia, bet tik kenkia. Ten Buves

Studentai Vaidins Tragediją Iškeikimas

Worcesteriečiai turės progą pamatyti puikų vaidinimą, sekmdienį, balandžio 7-tą, kada atvyks Marianopolio Kolegijos studentai. Drama "Iškeikimas" bus suvaidintas kolegijos studentų, 7-ą valandą vakare, Šv. Kazimiero po bažnyinėje svetainėje.

Programa susidės iš dramos, kuri atvaizduoja viduriniųjų amžių arabų ir ispanų kovų ir pergalių. Per visą veikalą eina liudėsys, dažnai nudažytas sveiku jumoru. Programoje ima dalyvumą 30 studentų, kolegijos choras ir solistai.

Visi Worcesterio kolonijos ir apielinkės lietuviai ateikite ir pamatykite kolegijos studentų programą. Pamatysite įdomų vaidinimą, išgirsite malonių dainų ir muzikos ir paremsite vienintelę lietuvišką kolegiją. Rep.

Sajungiečių Veikla

Išrinkus veikiančią komisiją, Moterų Sąjungos 5-toji kuopa iš naujo atgijo. Po gabia vadovystės savo pirmininkės p. V. Liutkienės, komisija suspėjo nemažai nuveikt kuopos naudai.

24-tą kovo, komisijos ir kuopos valdybos susirinkimas įvyko ponų Magdalenos ir Kazimiero Kulišauskų namuose, kur prie gardžių užkandžių, aptarta tolesnis veikimo planas; 5-toji kuopa nejuokais stengiasi įgyti didžiausią ir skaitlingiausią kuopas vardą Moterų Sąjungoje.

Gardūs užkandžiai, malonus šeiminkai, ir sutartina komisijos narių darbuotė darė jaukią ir malonią atmosferą. Už vaišes ir kvietimą laikyti susirinkimą savo namuose, visos atsilankiusios yra didžiai dėkingos ponams Kulišauskams.

Balandžio 1-mą įvyko 5-tos kuopos susirinkimas, kur gyvai svarstyta naujos konstitucijos projektas ir išklaudyta pranešimai apie eiga teatrolio veikalo "Piršlybos", kurį sąjungietės ruošia statymui Motinų Dienoje.

Kuopa taipgi išklause pranešimą apie reikalus kurie bus svarstomi Mass., Maine ir N. H. Moterų Sąjungos suvažiavime, 28-tą balandžio, Šv. Kazimiero svetainėje, Nashua, N. H. Į suvažiavimą išrinko penkis atstovus: ponias Delioniegi ir žemaitaišienę; p-les, Rogliutę, Sidabriutę, Vaitekunaite ir Liutkiutę. Sąjungietės žada sudaryti dar pora masinių ir traukti pas svingingas sąjungietes. Teko sužinoti šiam susirinkime, kad kuopa jau turi 103 nares, o iki vajuas pabaigos tikisi turėti bent 200 narių.

4 balandžio pas svetingus ponus Joną ir Viktoriją Shea įvyko puiki pramoga, "baby show", surengta del p. Teklės Mažeikienės, 69-tos kuopos pirm., ir jos jaunutės dukrelės Barboros Onos.

P-nia V. Shea ir Mot. S-gos 69 kuopos narės taip slaptaį tą visą surengė, kad nei p. Mažeikienė nei jaunoji Barbutė nei sapnuoti ne sapnavo kas rengiam at jų galvų.

Jaunai businiai sąjungietei suteikta daug gražių dovanų, taipgi įteikta ir pinigiska dovana.

Linkime p. Mažeikienei išauginti savo dukrelę į tokią pavyzdingą sąjungietę kaip ji pati kad yra. Audrė

Automobilių Savininkams

Užregistruokite savo automobilių per gerai patyrusį agentą L. J. Paulauską. Užmokėti galima ant sykio arba per 6 mėnesius. (L. J. Paulauskas, 10-A Vernon St., Worcester, Mass., Telephone Dial 4-7957).

3-jų S.L.A. Kuopų Prakalbos

Pereitą sekmdienį, Lietuvių Ukėsų Klubo salėje įvyko prakalbos su muzikališku programu. Kalbėjo adv. Bagočius, adv. Tamulionis, adv. Kalinauskas ir ministeris Kubilius. Dainavo Ona Kubilienė ir Aušrelės vyrų choras. Žmonių susirinko virš 200. Visi buvo patenkinti.

Buvo ir apie pora girtų, kurie bandė trukdyt SLA. pirmininko adv. Bagočiaus kalbą. Tačiau buvo suvaldyti, o vienas D. buvo net per duris išjotas laukan. Rep.

Trys Sporto Vakarai

Jono Jokubausko, žymaus lietuviu atletu, ruošiami sporto vakarai sukėlė didelį susidomėjimą. Dar pirmą kartą šioje apielinkėje ims dalyvumą toks skaičius garsių lietuvių atletų, ristikų ir kumštinkinų.

Tie sporto vakarai įvyks: 1.) balandžio 6-tą dieną, Haverhill Mass., Gedemino salėje; 2.) balandžio 10-tą dieną, Worcester Mass., lietuvių Ukėsų Klubo salėje; 3.) balandžio 12-tą dieną, South Boston Mass., Lietuvių Piliiečių Klubo salėje.

Apart žymių sportininkų, Antano Kandrotos, Vlado Biekšos, populiaraus Juozo Bakšio ir kitų, dar pasizadėjo imti dalyvumą kumštinkinai Juozas Uždavinis iš Haverhill, Mass., Naujosios Anglijos čempionas; Dan O'Dowd, Vincas Keblinskas ir "Bill" Marčelionis iš So. Bostono.

Šimet, gegužės 5-tą dieną, Antanas Kandrotas paminės savo 25 metų sukaktuves sporto dalyvavime, bet tie kurie atsilankys į sporto vakarą, pamatys, jog p. Kandrotas atrodė ir jaučias stebėtinai gerai, neatsižvelgiant į jo metus.

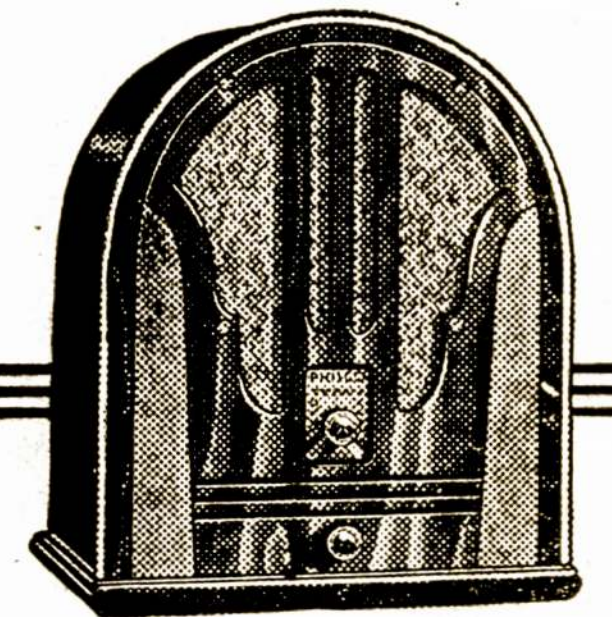
V. V. S. Skyriaus Susirinkimas

Vilniui Vaduot Sąjungos skyrius laikys savo susirinkimą sekmdienį, balandžio 7-tą dieną, 6-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. V.V.S. skyriaus komitetas, komisijos ir nariai kviečiami susirinkti. Bus svarstoma apie A. viacijos Dienos surengimą. F. Vaitekunas praneš, kad atsilankys gegužės 18-tą ar 19-tą dieną su "Lituanica II", Worcesterį. Valdyba jau pradėjo veikti ir manoma, jog bus galima gauti nuo pono J. Whittall aerodramą, North Graftone, Mass.

Reikalauja Perskyros Nuo Savo Vyro

P-nia Margarieta Kacevičienė iš Fiskdalo pateikė teismui perskyro reikalavimą nuo savo vyro Jurgio Kacevičiaus. Ji jau gyvena atskirai nuo jo ir kaltina jį už girtuoklystę, ištvirkimą, žiaurumą, keiksmus, storžyviškumą ir grąsinimus. Jiedu dagyveno septynetą vaikų. Ben. Mendelsohn iš Slater Budinko atstovauja nenaudėlio žmoną.

Stebėtinus Veikimas Už Tikrai \$20.

NAUJAS 1935 PHILCO

Didelio aparato veikimas už nepaprastai žemą kainą padaro šį naują PHILCO 84 "Baby Grand" visur populiarišku! Elektro — Dinamiškas garsiakalbis, PHILCO lemputės ir t.t. Naujas keturių spalvų kabinetas. Matykit Naują Radio Aparatą šiandien. 49 Philco Aparatai Del Pasirinkimo LENGVOS MOKESTYS

Millbury Furniture Co.

Rakandai, Patiesalai, Įvairūs Reikalingi Daiktai namams, Radio ir Elektriniai Šaldytuvai
178-186 Millbury gatvės
Dial 2-5936 — Worcester, Mass.

PASKOLOS

IKI \$300.

Užstant Rakandus arba Pasirašytus Banknotus PASITIKĖTINAS PATARNAVIMAS PAGAL MUSŲ LENGVĄ SĄLYGŲ PLANĄ Mes skaitome tikrai už teisėtą nuosimtį del neužmokėtų pinigų PASAUKITE — PARASYKITE — TELEFONUOKITE

544 MAIN GATVĖS NEW METHOD LOANS TEL. DIAL 5-3181

JEIGŲ NORITE NAUJĄ DRABUŽĮ

Pagal Vėliausią Madą

JEIGU PATINKA JUMS

ir

Už Tą Kainą Kurį Galite

Lengvai Užmokėt —

tai 9 Kartus iš 10 Kartų

RASITE TĄ DRABUŽĮ

Filene's Krautuvejė

"Pastatyta ant vertės — auga ant vertės"

"THE Yeshinkas Insurance AGENCY" VISOKIOS RŪŠEIS APDRAUDA 12-A Vernon St. — Dial 3-3784

Ilgalaikis Susukimas

GERAI PRITYRUSI PATARNAVIMAS

Mes pasitikim, kad šis ilgalaikis susukimas už šią kainą pritrauks daug naujų draugų ir kostumierių. Dile stilius

25c Pirštais Susukimas Visiškai Išdžiovinti 25c

Ypatingi Patarnavimai:

"Alveta Marie" Ilgalaikis Susukimas \$6.50	"Stewart Sheldon" Ilgalaikis Susukimas \$4.50
--	---

Nancy Lincoln Ilgailakis Susukimas — \$1.95 Išplovimas ir pirštais susukimas — 40c
35c Išplovimas 35c
50c Trinimas Karštu Alieju 50c
Pleiskanų Prašalinimas 50c už vieną gydymą
M. Warner Susukimas \$10.00, 2 už \$10.01
Kiti Ilgalaikiai Susukimai: Paris Vif \$2.50; Hollywood \$3.00

HOLLYWOOD

PERMANENT WAVE SHOP 506 Park Bldg. Dial 2-9763 Atidaryta kas vakarą

Apvogė Šilalių Namus

Sekmdienį, kada Adolfas Šilalė, nuo 117 Orient gatvės, buvo išjęs su savo šeimyna, vagis, prisitaikęs raktus, įėjo ir pasiėmė ką tik norėjo. Adolfas Šilalė pranešė policijai, kad pavogta šie daiktai: revolveris, kitas automatiškas revolveris, sutuoktinių žiedas, auksinis kryželis su rėtežiu, kukdiok auksinis medalijonas, trys paduškos apvilikalai, trys paklodės, fontaninė plunksna ir laikrodėlis. Pirm išėnimant iš namo, vagis uždegė šviesas, nors dar buvo šviesu, kada šeimyna sugryžo.

Parsiduoda Ukis

Parsiduoda ukis pačiame miestely arti dirbtuvės ir mokyklos. Yra dirbamos žemės, gražus pušynas, jausmas sodas, su daug įvairių vaisinių medžių. Yra 8 kambarių namas, miestovanduo įvestas. Namai ir tvirtas apviesti elektra. Tvartas naujas su sklepu ir moderniškais įtaisymais su dēt pašara; 2 selai del kornų. Yra įvairūs įrankiai, 2 gražūs arkliai, 12 ragėlių, daug registrutuotų; daug kiaulių, žasų, vištų, ir kalakutų. Vaelevas Kavaliauskas, Nashua Street, Shirley, Mass.

LIETUVIO UŽEIGA

Kur galima gauti visokių vietos ir importuotų gėrymų ir užkandžių, taipgi gerą patarnavimą. Malonėkite atlankyti mūsų įstaigą.

BRONIUS VALAKEVIČIUS

52 LAFAYETTE ST. — WORCESTER, MASS.

Kur Eini, Kumai?

— Gi pas Joną Dirsą. Ten gera užeiga, šaltas alus, kvepianti cigarai ir skanus valgiai. (14—17)

WOLANIN — DIRSA — SIKOL

KOMPANAI 124 Millbury gatvės — kampas Ellsworth gatvės (Atdara Sekmdieniais)

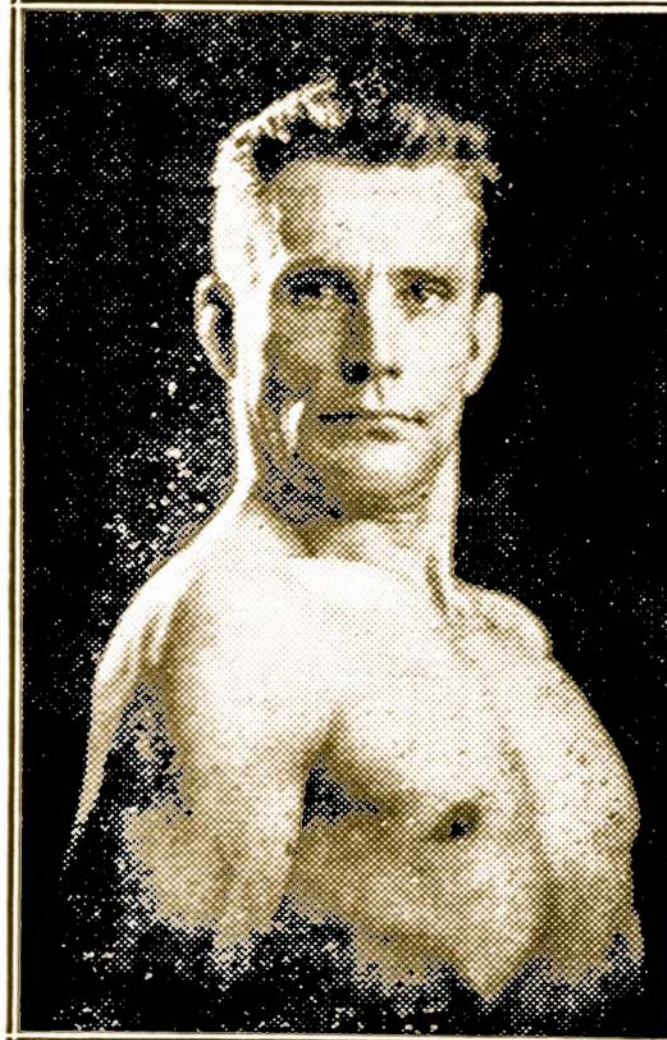
SPORTO VAKARAS

įvyks BALANDŽIO (APRIL) 10-TĄ DIENĄ, 1935 M.

Pradžia 7:30 valandą vakare

LIETUVIŲ UKĖSŲ KLUBO SALĖJE

12 Vernon Street Worcester, Mass.

BUS RISTYNIŲ, KUMŠTYNIŲ IR AKROBATICOS IŠ BROOKLYNO ATVYKS: ANTANAS KANDROTAS, Pirmas Lietuvis Druotuolis JONAS JAKUBAUSKAS, Atletų Vadas JONAS GUDICKAS ir JONAS DELTONAS iš Elizabeth, N. J.

J. Uždavinis ir Dan O'Dowd, Garsūs Kumštinkinai

Programė dalyvąus Vladas Biekša, Antanas Brazauskas, C. Račkauskas ir Juozas Bakšys iš Worcester, Mass.

Vincas Keblinskas iš South Bostono kumsčiūsis su jaunu kumštinkinu iš Worcester

PARDUODAM NAUJUS

Chrysler ir Plymouth Karus

Yra Pasirinkimui Naudotų Karų

TAISOME MOTORUS IR KARUS BENZINAS IR ALIEJUS

žmonės kurie nori demonstraciją naujų ar vartotų karų (lengvi išmokėjimai) pašaukite TELEFONU 2-9041

L. & K. MOTOR, INC.

5 Grabowski Square Worcester, Mass.